

**XII. évf. 11. szám
2022. november**

KEMLIB

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2.

Felelős kiadó: Mikolasek Zsófia igazgató

Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia

Rovatvezetők: Fábián Ildikó, dr. Horváth Géza,
Márku Mónika, Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde

Műszaki szerkesztés: Török Csaba

ISSN 2062-5782

Tartalom

OKN – 2022.....	5
Fejlődésben a megye könyvtárai - beszámoló egy tatabányai konferenciáról – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA	5
Évkönyv-bemutató.....	8
Egészségnap a JAMK-ban – FÁBIÁN ILDIKÓ - FINK NOÉMI	9
Könyvtári Hét a kistelepüléseken – FÁBIÁN ILDIKÓ.....	11
A bor filozófiája – MIKOLASEK ZSÓFIA.....	12
Élő könyvtár középiskolásoknak az Országos Könyvtári Napok keretében.....	12
Autizmus, a láthatatlan különlegesség – NAGY EDIT.....	13
Lányi András – MAKUVEK NÓRA	13
Képeslap kiállítás Nagyné Horváth Eszter várostörténeti képeslapjaiból – MÁRKU MÓNKA.....	14
Mertünk nagyot álmodni! – OKN programok Kertvárosban.....	15
Mesebarlang Tarjánné – Tihanyi Tímea.....	16
Erdők-mezők kincsei (Tudósítás az október 6.-i öko-est rendezvényéről) – MAGALÁNÉ KOVÁCS ANDREA.....	17
Kaland a könyvtárban – TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA	17
Hogyan készül egy vörös pöttyös regény? – író-olvasó találkozó Bessenyei Gáborral	18
Illés Adorján mosoly kiállítása –TARI-SZÉKELY KAROLA	19
Na és téged még tanított itt Faludi Ádám, avagy mennyiféleképpen tudjuk kifejezni a szeretetünket? – NÁSZ JÁNOS.....	20
Könyves vasárnap – JAMK – Mikolasek Zsófia	21
Fejtsd meg a torony titkát! – GOLDSCHMIDT ÉVA.....	21
Csellengők hídjá – DOMÁNYI ZSUZSANNA.....	22
Országos Könyvtári Napok - Programok a Komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban, 2022. október 3-9. – Dudás Judit	22
OKN a Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban – GURINNÉ PINTÉR GABRIELLA	24
Országos Könyvtári Napok 2022 a Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtárban, Lábatlanon.....	25
Megyei körkép	27
XXI. ODR konferencia a József Attila Megyei Könyvtárban – PAP ZSUZSANNA	27
Hátrányból – előny – SCHMÖLTZ MARGIT, ESZTERGOM, HELISCHER JÓZSEF VÁROSI KÖNYVTÁR	28
Szépülnek és gyarapodnak fiókkönyvtáraink – MÁRKU MÓNKA.....	29
Vegyes ízelítés időutazás underground alsóról – Nász János	29
MÁSODIK KIÁLLÍTÁS A JAMK- BAN – BÁNFI J. ART MAGISTER ÍRTA.....	30
SZERETJÜK MÓRICZ ZSIGMONDOT – NAGY EDIT.....	34
Ismét jótékonykodtunk – MÁRKU MÓNKA	35
KSZR körkép.....	36
KönyvtárMozi szakmai napok – 2022. október 25-26., Békéscsaba – Márku Mónika	36
ÖRÖMFESTÉS ÁCSTESZÉREN – BORBÉLY ILONA	38
KITEKINTŐ.....	40
Emléklap Gyüszí László részére – dr. Simonik Péter	40
„Lelked legyen bekötve az élet kötésébe.” – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ	40
GYEREKSAROK	42
Barna hajnal, avagy 1956 október 23-áról a gyermekkönyvtárban – GEGINÉ KOLOK MELINDA	42
Fereteges nyomozás Mészöly Ágival – GOLDSCHMIDT ÉVA	42
Mesesarok a gyerekkönyvtárban – GERGINÉ KOLOK MELINDA	43
Helytörténet, honismeret.....	44
Tatabánya 75 – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ	44
Legutóbb restauráltott muzeális dokumentumaink – DR. HORVÁTH GÉZA	45
Könyvtári sajtófigyelés.....	47
2022. OKTÓBER	47

Kedves Györgyi!

Igen, egy elmaradt telefonhívás, vagy talán több is... Többször fel kellett volna hívjalak. Klári (feleségem) is többször kérdezett: Beszéltél Györgyivel? Sajnos a válasz mindig az volt, hogy nem... Férfiasan bevallom, nem volt lelki erőm, hogy felhívjalak, bár biztos jól esett volna neked. Félttem, hogy csak rossz hírekkel tudsz szolgálni. A kollégákat többször kérdeztem: mit tudtok Györgyiről... legtöbb esetben az a választ kaptam, hogy semmit, vagy éppen azt, hogy nem vagy jól. Tudom, hogy betegségedről nem szívesen nyilatkoztál.

Az első időszakban mindannyian reménykedtünk, hogy rendbe jössz. Erre utalt az is, hogy visszajöttél dolgozni – igaz, csak kis időre. Sajnos elkerültük egymást, mivel jómagam pedig akkor kezdtem a saját kálváriámat járni (feküdni).

De inkább kedves emlékekről...

2011-ben kerültem a tatabányai városi könyvtárba. Gyula szólt, hogy lenne egy üres hely, és ha gondolom... beszéljünk róla. A Kodály téri fiókban üresedett meg nyugdíjazást követően az állás. Gyula a „felvételi” beszélgetés során említette, hogy szinte aggódva kérdezted tőle, hogy én is fogok-e pakolni, rendet rakni stb. Ha jól sejtem, Gyula megnyugtatót téged ez ügyben. Én is mondtam, hogy természetes számomra, hogy elpakolok, a polcokon rendet rakok. Tőlem ez nem állt távol sohasem... tatai igazgatóságom idején sem volt ez számomra kérdés.

Gyula végül is felvett és mentem a Kodályra a beosztás szerint, illetve időnként a Népházban voltam. Talán utólag is mondhatom – sajnos te már nem tudod megerősíteni –, hogy nem valottam szégyent se a tájékoztatásban, se a rend-

rakásban. Jó volt veled együtt dolgozni. Tény, hogy a Textlibet nem ismertem annyira, de a te segítségével megtanultam használni: beiratkozás, kölcsönzés, hosszabbítás stb. mindazt, amit egy fiókkönyvtárban a könyvtárosnak tudnia kell. Ezt most utólag is köszönöm neked.

Nagy forgalma volt a „Kodálynak”. A sok idősebb ember, akik lejöttek a környező 10 emeletesekből, vagy a környékből bevásárolni, a rendelőbe – összekötötték a kellemest a haszonnal.

De nem tartott túl sokáig a közös munka. Gyula elment nyugdíjba, állását a város meghirdette, amit én megpályáztam. A város közgyűlése pedig elfogadta és megbízott a városi könyvtár vezetésével.

Mondhatom, egy nagyon jó kollektívát örököltem meg. Egymásra maximálisan figyelő, egymást kiegészítő kollégákkal dolgozhattam együtt. Én ezt így fogtam fel: együtt dolgozás. Persze beosztásomnál fogva irányítani is kellett, de rövid idő után szinte félszavakból is megértettük egymást.

Te pedig ennek a jó kollektívának voltál az egyik oszlopa. Bár a Kodály nyitva tartása nem mindig tette lehetővé, hogy személyesen beszéljünk meg a dolgokat, de te is tudtál mindenről. Ha gondod volt, hogy szabadság, vagy csúszó, megoldottuk közös erővel... akár úgy, hogy én mentem helyettesíteni.

A következő nagy változás, mely mindenkit érintett, az összevonás volt, a megyei és a városi könyvtár felülről elhatározott összevonása. Mindenkiben felmerült a kérdés, hogy akkor kivel mi lesz, hova kerül stb. Megpróbáltam a te aggodalmaidat is eloszlatni. A fenntartóban ugyanis felmerült, hogy mivel a megyei könyvtár épülete és a Kodály téri fiókkönyvtár közel van egymás-

hoz, ez utóbbit esetleg bezárnák. De mind a statisztikai adatokkal, mind egyéb megközelítésben kimutattam a fenntartónak, hogy a Kodályt nem lehet bezárni, hiszen a legnagyobb látogatottságnak örvend, iskola van a szomszédban, akikkel jó kapcsolatot ápolunk és rendezvényeket szervezünk számukra stb. Tudom, hogy nem volt ez az időszak egyszerű számodra sem.

De az összevonást követően Voit Pali lassan-lassan berendelte a fiókosok közül azokat, akikre ő is számított. Többek közt téged. A feldolgozókhöz kerültél, ahol ugyancsak megálltad a helyed. Mondanám azt, hogy csak azt nyújtottad, amit bárhol is tennél. Tudom, hogy anno pedagógusként is jól teljesítettél, jól teljesítettek diákjaid.

Emlékeim közt van még, amikor betegséged első időszakában időnként bejöttél. Mindenki körbevett szeretettel és aggódva érdeklődtek. Szokás szerint szűkszavú válaszokat adtál.

Amikor a második időszak következett betegségemben, azaz visszaestél, akkor az már valóban nagy aggodalomra adott okot... Arra már nem emlékszem, de időnként a reggeli vonaton találkoztunk, vagy csak éppen láttam, hogy felszálltatok Katával, aki mindig elkísért a kezelésekre. Mindig bizakodva váltunk el: reméljük, használ a kezelés. Most utólag azt kell mondjam, hogy erős akaratodat ez a ronda kor legyőzte.

Egy utolsó momentum, amikor Zsófihoz bejöttél, hogy közöld vele a rossz hírt, miszerint már nem tudsz visszajönni, az üzemorvos sem adott engedélyt – tőlem kérdezted a rokkantsági

ellátás lehetőségét, mikéntjét. Elmondtam, amit már akkor én már tudtam – saját tapasztalatból: Mikor, hova, milyen papírokat kell beadni. Ez volt az utolsó személyes találkozásunk.

E megkésett levél végére hagytam a legkedvesebb emlékeimet, a barackvásárlást, amiből Klári nagyon finom lekvárt főzött. Az egyik alkalommal Klári túlságosan a padka szélére állt és a kocsink egyik kereke becsúszott az árokba. Férjed azonnal mindenféle eszközökkel, pallókkal sietett segítségünkre, hogy a becsúszott kereket ki tudjuk emelni az árokból. Sikerült. Akkor nagy riadalom volt, de később már nevetve emlegettük otthon is az esetet.

Kedves Györgyi! A minap sajnos már utolsó utadra kísértünk. Mindannyian megrendültünk halálhíredet hallva. Nem számítottunk rá. Kata azt írta nekem (őt ismertem jobban a többszöri találkozások apropóján is), hogy: *„neki már könnyebb így...”*

Bízom benne, hogy valóban így van. Férjednek, gyerekeidnek pedig sajnos most még, talán még jó darabig nehéz lesz. *„Nagyon szeretett a könyvtárban dolgozni, imádta a kollégáit.”*

Legyen Kata utolsó megjegyzése is e megkésett levél zárása.

Isten veled, Györgyi. Mind a kollégák, mind Klári nevében is búcsúzom:

Laci

Tata-Tatabánya-Vértesszőlős, 2022. november

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK
2022. október 3-9.**Könyves Vasárnap - október 9.****70**
évesek
a megyei
könyvtárak**OKN 2022 – Komárom-Esztergom Megye****Fejlődésben a megye könyvtárai – beszámoló egy tatabányai konferenciáról****FEKETSNÉ KISVARGA ANITA**

Az Országos Könyvtári Napok nyitányaként minden évben szakmai konferenciát rendez a József Attila Megyei és Városi Könyvtár. 2022. október 3-án a tanácskozás témája a könyvtárak fejlődése, fejlesztése volt. Szó esett mindazokról az erőfeszítésekről, melyeket a könyvtárak azért vívnak, hogy a kultúrafogyasztók meghatározó célpontjaivá váljanak, vagy megtartsák ezt a pozíciójukat. Nem kis feladat ez ebben a költségtakarékos és virtuális tér felé elmozduló világban.

Mikolasek Zsófia köszöntője után **Popovics György**, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg a konferenciát. Elnök úr részletesen felsorakoztatta mindazokat a programokat, produktumokat, melyeket a JAMK-kal együttműködésben valósított meg a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat. Említésre került a KönyvtárMozi-program, a Megyei Értéktár, számos pályázat, közösen lebonyolított rendezvény.

Dr. Horváth Sándor Domokos, a győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér igazgatója előadásában átfogó képet vázolt fel a hazai könyvtárügy szabályozási trendjeiről az 1997. évi CXL. kulturális törvényből kiindulva napjainkig.

Dr. Horváth Sándor Domonkos

Előadásában hangsúlyozta: a 90'-es évek végén, 2000'-es évek elején életbe lépett jogszabályok 25 évre biztosítottak jó alapot a könyvtárszakmának. Napjainkban azonban a könyvtárak kötelező feladatainak újragondolása zajlik, a forráscsökkenés ugyanis egzisztenciális fenyegetettséget okoz a könyvtárak számára. Az előadó a „nyilvános könyvtár”, a „megyei könyvtár” és a „könyvtári gyűjtőkör” definíciójának változásáról és a technológiai fejlődés következményeként bekövetkező új könyvtári feladat: a webarchiválás kérdésköréről is beszélt.

Az elmúlt 25 év strukturális változásokat is hozott, hiszen létrejöhettek 2012-2013-ban a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer, 2020-ban pedig megszületett a regionális hatókörű könyvtárak működésének jogszabályi háttere. Alapvető trend, hogy az elmúlt bő két évtizedben a jogalkotók igyekeztek anyagi forrásokkal segíteni a könyvtárak működését és együttműködését, miközben fokozatosan erősítették az Országos Széchényi Könyvtár és a Könyvtári Intézet módszertani vezető és –koordináló szerepét.

Mikolasek Zsófia, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója a könyvtárhasználati szokások alakulásáról készített felmérés eredményeiről számolt be. A JAMK 2022. január 6-tól tette elérhetővé a kérdőívet, mely alapvetően három kérdésre keresi a választ: 1. történt-e változás a könyvtárhasználati szokásokban; 2. ha igen, akkor milyen irányban; végezetül, 3. melyik társadalmi rétegben vagy csoportban történt a legnagyobb változás ezen a téren. A kérdőívet 1036 fő töltötte ki eddig.

A szám eléggé magas ahhoz, hogy a kérdésekre megadja a válaszokat, ugyanakkor a vizsgálat nem terjedt ki arra, hogy mekkora lélek-

számú település lakója volt a válaszadó, és a felmérésben való részvétel megyék szerint is eléggé szórt képet mutat. Mindez nem árnyalja a kapott eredményeket. Az eddigi adatok szerint a kitöltők 38 %-a változtatott könyvtárhasználati szokásain a járvány után. A 30-54 éves korosztály kevesebbet, a 14-17 évesek saját bevallásuk szerint többet használják a könyvtárat most, mint a járvány előtti időszakban.

Mikolasek Zsófia

A megkérdezettek 25%-át tartja vissza a könyvtári programok látogatásától a megbetegedéstől való félelem. A felmérés arra is rámutatott, hogy a legnagyobb változás, - szerencsére pozitív irányban - a 14 éven aluliak körében volt mérhető, mert az ő esetükben 100 %-kal nőtt a könyvtár látogatottsága a koronavírus megjelenése előtti időszakhoz képest. Ami a könyvtárak szolgáltatásaival kapcsolatos elvárásokat illeti, a válaszolók a praktikus információszerzést (pl. oktatási anyagok, adatbázisok elérése) inkább online szeretnék megvalósítani a könyvtáron keresztül. A programokon, rendezvényeken viszont személyesen kívánnak részt venni.

A konferencia harmadik előadója, a látatlan Gerenday Községi Ház intézményvezetője, **Szabó Ildikó** volt, aki az irányítása alatt álló Vitéz Sághy Antal Városi Könyvtár felújítási munkálatairól számolt be.

Szabó Ildikó

Képet kaphattunk arról, hogy a település környezeti adottságai, az elmúlt évtizedek városren-

dezési folyamatai és a covid-járvány miképpen befolyásolták a helyi könyvtár működését, hogyan járultak hozzá mindezek az intézmény fénykorához majd hanyatlásához.

Napjainkban újra fellendülőben van a könyvtár látogatottsága, amit nagymértékben segítette a 2018-as, teljes körű épületfelújítás a Széchenyi 2020 program keretében, illetve az EMMI-forrásból és a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér, mint regionális hatókörű városi könyvtár koordinálásával megvalósuló bútorkorszerűsítés. Természetesen nem elég a szép és igényes könyvtárépület ahhoz, hogy a látogatók száma emelkedésnek induljon. A könyvtár sokat tesz is azért, hogy igényes programokkal vonzza, várja az olvasókat.

Schmöltz Margit igazgató, a sajátos helyzetben lévő esztergomi Helischer József Városi Könyvtár megújulásáról beszélt. A sajátos helyzetet az eredményezi, hogy a könyvtárnak nemcsak felújított épülete nincs, de egyáltalán nincs saját épülete. Egy iskolában működik sokadik éve „ideiglenesen”. Ez a helyzet azonban nem akadályozza meg a könyvtár munkatársait abban, hogy érdekes vagy éppenséggel meghökkentő programokkal szólítsák meg a város lakosságát.

Schmöltz Margit

Az előadó bemutatta a *Mesekosár*, a *Rejtélyek labirintusa*, a *Titkos felhő*, a *Vigyázó közösség* és a *Vidám vakáció akció* című programokat. Schmöltz Margit hangsúlyozta az intézményi együttműködésben rejlő lehetőségek fontosságát, melynek révén Esztergomban jól működik a városi kulturális kerekasztal, a Balassi Múzeummal közösen megvalósított *Írjunk történelmet!* című program, és a könyvtároszcseré a dorogi városi könyvtárral karöltve.

Rövid ebédszünetet követően a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár igazgatója, **Sinkó Ildikó** számolt be a megújuló könyvtárépület jelenleg is folyó munkálatairól. Az építkezés

előzményeinek bemutatása után képes összefoglalót láthattunk az eddig elkészült munkáról. Az elhúzódo felújítás sajnos, nem valószínű, hogy a tervezett időpontban be fog fejeződni.

Sinkó Ildikó

A nehézségek ellenére a könyvtárosok rendíthetetlenül szolgálatnak és szervezik a rendezvényeiket. A titkuk az előadás mottójául választott mondatban rejlik: „Egy csapatként lüktetünk.” Sinkó Ildikó kollégái helyállását és együttműködő magatartását dicsérte, és minden munkatársát személy szerint bemutatta a konferencia résztvevőinek.

Dudás Judit, a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár épületrekonstrukciójáról beszélt előadásában.

Dudás Judit

Egy rövid történeti áttekintés után, - mely során kiemelte a 70 éves könyvtár életének legnagyobb mérföldköveit és legmeghatározóbb munkatársait -, bemutatta a megújult épület tereit, az igazgatósága fél éve alatt megvalósított programokat.

Végezetül a könyvtár tervezett rendezvényeivel és bevezetésre váró szolgáltatásaival is megismertette a hallgatóságot.

Pósa Andrea egy kis, községi könyvtár mindennapjaiba engedett betekintést előadásában.

Korcsoportos bontásban vonultatta fel a bajnai községi könyvtár rendezvényeit, klubfoglalkozásait, a könyvtár által meghirdetett pályázati lehetőségeket.

Kiemelte a helyi intézményekkel és civil szervezetekkel való együttműködés fontosságát.

Pósa Andrea

Végezetül, a konferenciát záró, sodró lendületű előadásban **Hidasiné Nánási Nikolett** mutatta be, mit is jelent szívvel-lélekkel a könyvtárért, a helyi közösségért élni. Az annavölgyi Erkel Ferenc Kultúrotthon könyvtárosaként, Kucsera Imre, néhai községi népművelő nyomdokaiba lépve, minden nap azon dolgozik, hogy Anna-völgy községi és kulturális élete virágozzon. Ebben nagy segítséget kap a polgármestertől és a helyi óvoda és iskola pedagógusaitól. A könyvtár és egyben művelődési ház rendezvényei - azon túl, hogy generációk között képeznek hidat -, erősítik a lakosságban a helyi értékek felfedezését és megbecsülését. Mindemellert személyes fejlődési lehetőséget is biztosítanak: az előadó elmesélte, hogy a „Menőmolyok” ifjúsági csapatának tagjaként hogyan vált egy funkcionális analfabéta fiatalból rendszeresen olvasó, a tanulmányi jegyein javító, lelkes könyvtártag.

A szakmai konferencia átfogó képet nyújtott a hazai könyvtárak és könyvtárosok fáradhatatlan tevékenységéről olvasóik szolgálatában. A szerencsésebb helyzetben lévő könyvtárak megújult épületben tehetik mindezt. Mások számára még csak elérendő cél lehet a szép épületben való működés. Az ötletekben bővelkedő, lelkes, fáradhatatlan könyvtáros azonban önmaga képes a mindennapi megújulásra a könyvtár épületének állapotától és a személyes megbecsültség mértékétől függetlenül. Véleményem szerint ennek van nagy szerepe abban, hogy fejlődnek, folyamatosan fejlesztenek nemcsak Komárom-Esztergom megye, hanem az ország könyvtárai.

Évkönyv-bemutató

2022. október 3-án került sor a József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2022. évi Évkönyvének bemutatójára.

Stílusosan mondhatnánk, hogy

*„meglepetés e költemény
csecse
becse:*

*ajándék, mellyel meglepem
e kávéházi szegleten
magam
magam.*

Harminckét évem elszelelt...”

De hát nem 32 év, hanem 70 év szelelt el a fe-
jünk felett – ha nem is konkrétan a könyvtár je-
len dolgozói feje felett, de az intézmény felett is.
Bár ez is egy kicsit sántít, hiszen úgy a korábbi
épületünk, mint a jelenlegi szép, új épületünk
nem oly idős még.

A most megjelent Évkönyvben nem volt
szándékunk a teljes hetven évet összefoglalni –
bár a kötet alcíme szerint „70 év a kultúra szol-
gálatában” – hiszen Takács Anna (Pannika) az
50. évfordulóra egy teljes, mindenre kiterjedő
összefoglalását adta a könyvtár történetének.

Most arra törekedtünk az Évkönyv tanul-
mányainak összeállítása során, hogy az utóbbi évek,
a jelen legfontosabb történéseiről adjunk számot.

Magán a kötet bemutatóján sajnos Mikolasek
Zsófia igazgatónő sajnos nem tudott személye-
sen részt venni, de közölt tanulmánya, a könyv-
tárhasználati szokások változásairól mindenkép-
pen a kötet elejére kívánczolt, hiszen az utóbbi
időszak vírusjárványa és a könyvtárhasználati
szokásokra való kihatása mindenképpen megha-
tározta napjainkat. Úgy, hogy közben az új épü-
letünkbe is be kellett költözködnünk és valami-
lyen szintű szolgáltatást is biztosítanunk kellett
olvasóinknak.

Ott volt viszont a bemutatón Márku Mónika,
aki már egy kicsit visszatekintett a korábbi idő-
szakra. Tanulmányában és a kötet bemutatóján is
a könyvtár régi épületének keletkezéséről írt és
beszélt, majd természetesen az új könyvtárépü-
letről is szót ejtett.

Az egyik legjelentősebb értéke a könyvtárnak
a muzeális gyűjtemény. A gyűjteményről, annak
gyarapításáról, feldolgozásáról, állagának meg-
ővítéséről, azaz a restaurálásról írt egy összefogla-

ló tanulmányt. A könyvbemutató alkalmával
ennek csak kis szeletét elevenítette fel szóban,
hiszen ha a teljes történetet elmondta volna,
hosszúra sikeredett volna az évkönyv bemutató-
ja. Az érdeklődés felkeltésére így is elegendő
volt, hiszen akit részletesen, mélyebben érdekel
a gyűjtemény egésze, elolvashatja a tanulmányt az
Évkönyvben.

A kötet bemutatása során ezen a ponton kicsit
változtattam a tartalomjegyzék sorrendjén, mivel
a régmúlt értékes dokumentumainak bemutatása
után „filléres emlékeinkről” esett szó, mely em-
lékeket Feketsné Kisvarga Anita gyűjtötte össze
hat csoportba. Nem másról szólt a tanulmány és a
vetített képes szóbeli bemutató. Érdekes és érté-
kes emlékek maradnak a kikölcsozött és vissza-
hozott könyvekben. Személyes emlékek, könyv-
jelzőnek használt jegyek, belépők, lírai kezde-
ményezések stb.

Hogyan is kerülnek a babák a könyvtárba és
milyen lehetőségeket kínálunk számukra és a
szülők számára? Ezt a programot foglalta össze
írásban Suller Ildikó, aki ugyancsak képek vetí-
tésével foglalta össze a jelenlévő érdeklődők
számára tanulmányának legfőbb érdekességeit, a
programok sokszínűségét.

A könyvtár össze is kötheti a különböző terü-
leteken, intézményekben dolgozó kollégákat.
Sőt, akár határon túlról is. Erről a programról, a
„Könyvtár, ami összeköt” írt személyes hangvé-
telű beszámolót Márku Mónika. Az egy hónapos
szakmai tapasztalatcseréről, túráról a bemutatón
csak röviden szólt, nem kívánta elismételni szó-
ban a leírtakat. Milyen hozadéka van egy ilyen
programban részvételnek? Ajánlom, olvassák el
Évkönyvünket. De az egyik legkézzel fogha-
tóbb, hogy egy kollégánk ezen fellelkesülve je-
lentkezett a következő kurzusra, melyet e cikk
megírásának idejére már be is fejezett. Ő ugyan-
csak a lehető legjobb véleménnyel volt az ott

tapasztalatról. Bízunk abban, hogy mind saját épülésükre, mind pedig a könyvtár javára tudják majd kamatoztatni a megszerzett tudást, tapasztalatot és a kialakult baráti kapcsolatokat.

Bár utoljára maradt a bemutató során is a könyvtár kiadói tevékenysége, de mindannyian egyetértünk abban, hogy nem elhanyagolható ez a munkánk sem. Nász János a 2002-től 2021-ig megjelent kiadványainkat vette számba. (Ez a rövid időszak azért ilyen kurta, mivel a korábban már említett ötven éves összefoglalónkban az előző évtizedek könyvtári kiadványai már szerepelnek. – Gy. L.) Érdekessége e rövid írásnak, bibliográfiának, hogy már nem csak a nyomtatásban megjelent könyveket írta össze a szerzője, hanem a digitális formában elkészült és olvasható, kutatható bibliográfiákat is.

Az Évkönyv utolsó része pedig a szokásos Sajtóbibliográfia, melyet Márku Mónika gyűjtött, állított össze.

A 2022. évi Évkönyvünk terjedelme elmarad az előző évek évkönyveitől, de most, a 70 éves születésnapunkon úgy gondoltuk, hogy most csak maga a könyvtárról, munkánkról szóló tanulmányok szerepeljenek. Így kimaradt a korábban megszokott Helyismeret, helytörténet „rovat”, melyet az érdeklődők hiányoltak is. Megnyugtattuk őket, hogy a következő évben,

amennyiben lehetőségünk lesz, egy újabb kötettel jelentkezünk, melyben majd biztosítunk oldalakat az ilyen jellegű tanulmányoknak is.

Ajánlom, ajánlottuk az Évkönyvet és a benne olvasható tanulmányokat, beszámolókat mindazoknak, akiket érdekel a könyvtár elmúlt időszaka és talán egy kicsit felvázoltuk, merre is megyünk tovább.

Sajnálatos tapasztalat az utóbbi időben, hogy egy szakmai nap végére tervezett Évkönyvbemutatóra mind a helyi, mind pedig a megyei kollégák már nem érznek készletet, hogy megismerjék a kollégák törekvéseit, írásban megfogalmazott elképzeléseit, terveit.

Mindazonáltal egy helyi kolléga megjegyzése azért lelket, szívet melengető volt. Azt mondta a bemutató végén: „Most már kedvet kaptam, hogy tényleg elolvassam az Évkönyvet.”

Jó olvasást kívánok mindenkinek, és persze boldog születésnapot magunknak és a többi megyei könyvtárnak is.

ifj. Gyüszti László
könyvtáros – helytörténész
a kötet felelős szerkesztője

EgészségTár – Egészségnap a JAMK-ban FÁBIÁN ILDIKÓ - FINK NOÉMI

A társadalmi felelősségvállalás (ezen belül is a környezetvédelem és a rászorulóknak segítése) nagyon fontos a József Attila Megyei és Városi Könyvtár életében. Az Országos Könyvtári Napok egyik tematikája idén az „Esély az egészséges élethez” szlogen köré épült, így kitaláltuk, hogy egy egész napot szentelünk a testi-lelki egészség megőrzésének.

Véradás

Ennek fényében véradásra és ingyenes szűrővizsgálatokra vártuk olvasóinkat, valamint előadásokkal is készültünk számukra, hogy egyrészt hasznosan tölthessék a várakozás perceit, másrészt segítsünk elindulni egy egészségesebb élet felé.

Első vendégünk **Szabó Norbert Ádám** volt, aki kajakkal átszelte az Atlanti-óceánt. Barátjával, Leventével és saját építésű kajakjukkal, Kelelével a világon elsőként Guinness Rekordot állítottak fel ezzel.

Példamutató lehet bárki számára a bátorságuk és kitartásuk, ugyanis számos kudarccal kellett szembenézniük, majd úgy tűnt, fel is adják a tervüket, de végül közel 6 évnyi felkészülés után 85 nap alatt 6500 km-t teljesítve véghezvitték az álmukat.

Norbert sok érdekességet mesélt a felkészülésről, az útról, tapasztalatairól. A mindössze 6 m hosszú hajóban töltötték napjaikat, ez megköve-

telte a fegyelmezett napirendet, ami 4 óra evezés és 4 óra egyéb tevékenység váltakozásából állt.

Szabó Norbert Ádám

Történetük inspiráló lehet mindenkinek, aki saját álmát szeretné megvalósítani. Az élmények összefoglalásaként megjelent *Teljes szívvel* című könyve pedig hasznos olvasmány lehet bárki számára.

Norbert beszámolója után egy kicsit „más vizekre eveztünk”, hiszen **Ormay Ágnes Orsolya**, a *LepCake* blog írója érkezett hozzánk. Ő gyermekora óta küzd a cukorbetegséggel és a gluténérzékenységgel, így első kézből tájékozódhattunk tőle a „mentes” élet nehézségeiről. Ugyanakkor előadásában szó esett az alternatív lehetőségekről is, így megtudhattuk, hogy lehet jókat enni akkor is, ha valakinek problémákat okoz a szervezetében az ételek valamely összetevőjének feldolgozása.

Ágnes férje, Péter a saját tapasztalatait is megosztotta az érdeklődőkkel az így készült pékáruk és egyéb ételek állagára, ízére vonatkozóan. Többek között még azzal is elbüszkélkedtek, hogyan nyertek meg egy főzőversenyt Ági saját készítésű, glutén- és cukormentes hamburgerzsömléivel, mely még a sokat látott Kovács Lázár séf csodálatát is kiérdemelte. Az előadás után Ágnes készséggel válaszolt a jelenlévők

kérdéseire, tanácsaival segítve őket az egészségesebb élet megteremtésében.

Ormay Ágnes Orsolya

Az egészségnap zárásaként délután **Szabó Zsuzsanna** természetgyógyász, reflexológus előadását hallgathattuk meg „*Testi-lelki fájdalom nélkül élni*” címmel. Zsuzsa végzett talpmasszörként betekintést nyújtott az érdeklődőknek arról, hogy milyen lelki sérülések mely testrészünkön jelentkeznek fájdalomként.

Szabó Zsuzsanna

Majd a fájdalmak főbb típusairól és ezek kiváltó okairól beszélt, hogy végül rávilágítson a lehetséges megoldásokra. A legfőbb tanács: minden fejen dől el, és akarni kell a változást, különben marad a szenvedés. Nehéz meghozni a döntést, de mindenképpen megéri.

KÖNYVTÁRI HÉT A KISTELEPÜLÉSEKEN

FÁBIÁN ILDIKÓ

Eltelt egy év és ismét megrendezésre kerültek 2022. október 3-9. között az **Országos Könyvtári Napok** Komárom-Esztergom megye településein. Szerencsére idén csak a kollégák leleményessége és munkabírása szabott határt a programok szervezésének. Korlátozásoktól mentesen, kellemes őszi időben zajlottak az események **17 kistelepülésen**. A tematikáknak megfelelően az

Településnév	Rendezvény címe
Annayölggy	KönyvtárMozi: Ez történt Budapesten...
	Aradi Vértanúk Emléknapja Kvíz
	Hidasi Zsolt Milán: "Adj Esélyt...!" ...ne csak másoknak, hanem MAGADNAK is az ÉLETHEZ!
	Családi TársasjátékDélután és Papírszínház MeseDélután
	Kövér Tamara: Az annayölggyi erdő és a benne lakó állatok titkai /egy erdőszemével/ - kirándulás
Ászár	Portéka Színpad: Vásári komédia
	A magyar Golgota - Filmvetítéssel egybekötött megemlékezés az aradi vértanúkról
Bajna	Könyvtárak a világ körül - Kvízzjáték
	Kerekítő - Baba-mama foglalkozás
Bakonybánk	Hogyan fedeztem fel magamnak a könyvtárat?
Bokod	Jane Goodall Intézet: "Passzold vissza Tesó!" - Mobil újrhasználási program az élőhelyek védelméért.
	Jane Goodall Intézet: Gombe60 - avagy ismerd meg a csimpánzok világát!
Császár	Mesék interaktívan, népmesék világa
	Esély az egészséges élethez
Dág	Régen jobb volt? - Kézműves foglalkozással
Dömös	Őszi foglalkozás a könyvtárban
Dunaszentmiklós	Bábusi Bábszínház: A tökföld meséje

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár is készült egy közös játékkal a megye olvasóinak: az „**Értékesek vagyunk**” online kvízünk október 3-7. között minden nap új kérdésekkel várta az érdeklődőket, melyek a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárba felvett természeti és épített kincseinkre, közösségeinkre vonatkoztak. A megmértetésen **121 fő** vett részt, és közülük a maximális 30 pontot elérő 6 főnek kedveskedünk egy meglepetés csomaggal:

1.026 látogatónak része volt megemlékezésben, kirándulásban, kvízzjátékban, valamint ismeretterjesztő előadásokat hallgathattak, meséket és filmeket nézhetnek, sőt még kézműveskedhetnek és társasjátékozhatnak is. Kicsik és nagyok egyaránt találtak a **36 program** között számukra izgalmas elfoglaltságot.

Épöl	Papírszínház: A brémai muzsikások
	Mennyire ismerjük Október 6. hőseit? - kvíz
	Társasjáték délután kicsiknek és nagyoknak
	Kovács Gábor: Barangolás az őszi természet kincseit keresve és újra felhasználva
	KönyvtárMozi: A szeleburdi család
Héreg	Juhász Zoltán András: Helytörténeti séta
	Kirándulás a bajnai Sándor-Metternich-kastélyba
Kerézteleki	Kirándulás a nagy tó körül
Kesztlőc	Óvodásoknak meseolvasás + kézműveskedés
	4. osztályosok meseolvasás + mese lerajzolása
	7. osztályosok részére vetélkedő
Kömlőd	A Magyar Népmese Napja ünneplése könyvtármozival
Pilismarót	Őszi foglalkozás a könyvtárban
	Csavar Színház: A nagyidai cigányok
	Társasjátékozás a könyvtárban
Tarján	Megemlékezés az Aradi vértanúkról
	Tomasovszky Edit: Az online kapcsolattartás lehetőségei, ismeretterjesztés, okos eszközök népszerűsítése időskorúaknak
Tárkány	Esélyegyenlőség - Fogyatékkal élők esélyei
	Egészséges életmód

Bula László (Tarján)

Kiss Miklósné (Tarján)

Mandusitz Lászlóné (Esztergom)

Schmidt-Gubó Krisztina (Csolnok)

Tallósi Károly (Dorog)

Vágenszommer Orsolya (Épöl)

Köszönjük olvasóinknak, hogy velünk ünnepeltek és játszottak! Találkozunk 2023-ban is!

A bor filozófiája

MIKOLASEK ZSÓFIA

"Végül is ketten maradnak, Isten és a bor - Elhatároztam, hogy imakönyvet írok az ateisták számára. Korunk ínségében a szenvedők iránt részvétet éreztem és ezen a módon kívánok rajtuk segíteni. Feladatom nehézségével tisztában vagyok. Tudom, hogy ezt a szót, Isten, ki se szabad ejtenem. Mindenféle más neveken kell róla beszélni, mint amilyen például csók, vagy mámor, vagy főtt sonka. A legfőbb névnek a bort választottam. Ezért lett a könyv címe a bor filozófiája, s ezért írtam fel jeligéül azt, hogy: végül is ketten maradnak, Isten és a bor."

(Hamvas Béla – A bor filozófiája)

A könyvtári hét szerdáján került sor egy különleges programra a megyei könyvtárban. Rátóti Zoltán és Huzella Péter adott műsort – az ősz, a szüreti időszak apropójából – a borról. A fő vezérszál Hamvas Béla A bor filozófiája című könyv szövege adta. Hamvas könyve igen távolról közelíti meg a gasztronómiai körökben is méltán népszerű vonalat, mi szerint a bor az élet, a szerelem, a szexualitás és a csók maga, bort inni pedig szinte kötelező egy magát valamire is

tartó magyar embernek. Reggelire, ebédre, vacsorához és baráti beszélgetésekhez egyaránt. Lugas alatt, hegyoldalban, a Balaton vagy éppen a tenger partján, a frissen vásárolt füstölt hal mellé az első helyi ivóban, amibe belefut az ember. De akkor és ott is csak a legszomjasabb pillanatban.

A Hamvas szöveget a magyar lírairodalom csodálatos borversei egészítették ki Huzella Péter megzenésítésében. És hogy ne csak beszéljünk róla, és a szövegeket is igazabbul átéljük, a Kisbaka Borászat a műsort meg-megszakítva négyféle különleges borral mélyítette az élményt.

Jó volt, folytatása következik.

Élő könyvtár középiskolásoknak az Országos Könyvtári Napok keretében

„Nagyon figyelj, mert a világot teszed is azzá, aminek látod.”
(Fodor Ákos)

2022-ben az Országos Könyvtári Napok témája: Esély-Egyenlőség-Könyvtár. Ehhez kapcsolódva szerveztünk könyvtárunkban Élő Könyvtár érzékenyítő foglalkozást középiskolásoknak. Az Élő Könyvtár kezdeményezés Dániából indult, 2003-ban pedig bekerült az Európa Tanács emberi jogi ifjúsági programjába. Könyvtárunkban is több alkalommal került már megrendezésre. A program célja, hogy a kötetlen beszélgetéseken keresztül felhívjuk a figyelmet, hogy milyen fontos mások elfogadása, megismerése, jól segítése; a diákok belelapozhassanak olyan emberek életébe, akiktől sokat tanulhatnak a bátorságról, türelemről és a kitartásról.

Október 5-én, szerdán a könyvtár szomszédjából, az Árpád Gimnáziumból érkezett hozzánk egy kilencedikes osztály. Az összegyűlteket, azaz az Élő Könyveket és a kölcsönözni vágyó diákcsoportokat Nász János ökológiai szakértő közzönte, majd ismertette az Élő

Könyvtár szabályait. Meghívtjaink, akik Élő Könyvekké váltak egy kis időre, mind valamilyen különlegességgel élnek.

Molnár Gergő ötödik osztályos, autizmussal élő kisfiú. Talpraesettségével, őszinteségével, és gazdag kifejezőmódjával elkápráztatta a résztvevőket. Gergő édesanyjának és Sugár Gabinak, a Kék Madár Szülőklub alapítójának segítségével megtanulhatták a diákok, hogy az autisták is éppúgy különböznek egymástól, ahogy minden ember. Horváth Csaba, tatabányán élő, megvál-

tozott munkaképességű fiatalember 28 évének rögs útjáról és a mindennapjairól, céljairól mesélt Sárkány Krisztina megyei fogyatékosügy tanácsadó segítő irányításával. Harmadik vendégünk, Galambos Krisztián tapasztalati szakértő segítségével a látássérültek, a vakok életébe nyerhettek bepillantást a középiskolások. Az esemény egyben Esélyóra is volt Baginé Keveházi Ágnes és a Komárom-Esztergom Me-

gyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház közreműködésével.

A program zárása után a diákok az egy héten át folyamatosan zajló könyvvásárunkon böngészhettek, s vihettek haza egy-egy választott könyvet vagy folyóiratot. Élő Könyveinknek és az érdeklődő, aktívan résztvevő diákcsapatnak köszönhetően tartalmas délelőttöt töltöttünk együtt az Országos Könyvtári Napok harmadik napján.

Autizmus, a láthatatlan különlegesség

- Esély – Egyenlőség – Könyvtár a JAMK Népház Úti Fiókkönyvtárban
NAGY EDIT

Amint a központi cím is utalt rá, idén az Országos Könyvtári Napok tematikája az esélyegyenlőség megteremtésére irányult. Ez alkalomból került megrendezésre 2022. október 5-én, szerdán 17 órakor a Népház Úti Fiókkönyvtárban az Autizmus, a láthatatlan különlegesség című kiállítás megnyitó és beszélgetés autizmussal élőkről és családjaikról. Célunk az volt, hogy közelebbről is megismerhesük ezt a különleges és rendkívül változatos jelenséget, és hogy iránymutatást kaphassanak a témában támogatást igénylők. Ebben két meghívott vendégünk volt segítségünkre, **Dr. Nágl Katalin** gyermekorvos és **Sugár Gabriella**, a Kék Madár Szülőklub alapítója. Velük és a 20 főnyi közönséggel került sor egy több, mint kétórás tabuk nélküli beszélgetésre, amelyen megismerkedhettünk az Egymásra hangolva c. érzékenyítő dvd-vel, a Kék Madár Szülőklub munkájával, valamint néhány család konkrét esetével.

Egyidejűleg a fiókkönyvtár földszintjén kiállítás nyílt 6-15 éves autizmussal élő gyermekek alkotásaiból.

Közreműködött: **Tóth Zsóka** előadóművész.

A megnyíló családtagok, az elhúzódo beszélgetés mind arra utalt, hogy több hasonló összeövetelre, segítő útmutatásra lenne szükség és hogy nem volt hiábavaló a kezdeményezés.

Lányi András MAKOVEK NÓRA

A könyvtár 106. öko-estjén, 2022. október 4-én Lányi András öko-filozófus (korábbi filmrendező, író, pedagógus) látogatott el hozzánk. Az Országos Könyvtári Napok keretében megrendezett program a Bevezetés az öko-filozófiába címet viselte, ehhez az elnevezéshez méltó módon valósult meg az előadás és az utána zajló tartalmas beszélgetés.

Lányi András évtizedes tapasztalatokkal és tudományos tevékenységgel rendelkező szakember, aki aktívan részt vett környezetvédő megmozdulásokban, valamint közösségépítő szerepet vállalt a zöld mozgalmon belül is. Elméleti munkáját leginkább a humánökológia területén fejtet-

te ki. Mindig az érdekelte a legjobban, hogyan viszonyul az ember szűkebb és tágabb környezetéhez, hogyan használja, pusztítja, illetve védi azt. Mi mozgatja, amikor döntéseket kell hoznia, mi számít felelős, illetve felelőtlen viselkedésnek? Mi az, amiért egyénileg tehetünk, és mi az, amibe nincsen beleszólásunk?

Előadása közben három fontos pontot emelt ki Lányi András, ezek köré fűzte gondolatait: problémák, téveszmék, megoldások. Megnevezte legnagyobb ökológiai problémáinkat, melyeknek enyhítése a legsürgetőbb feladat lenne. A vízhiány, a túlnépesedés, és a természeti erőforrások pazarló használata valódi katasztrófákat idézhet

elő a közeljövőben. Számos téves berögződés él az emberekben, melyek a látszólagos jóléttel, a rövidtávú előnyökkel elaltatják az emberekben az aggodást. A fejlődést a legtöbb gazdasági szereplő a természeti erőforrások kizsákmányolásával éri el, ez azonban nem fenntartható hosszú távon. Ami ma növekedést és bőséget jelent, holnap már a vesztünket okozza. A technológiába vetett hit szintén zsákutca, ha nem az embert segítő, hanem az embert helyettesítő technológiákat gyártunk.

Miért nem ismerjük fel a negatív változásokat, miért vitatkozunk annyit a jövőben várható változásokról, melyek akár már el is indultak pusztító útjukra? Ez az ökofilozófia alapvető kérdése. A szakértő szerint egyrészt azért, mert

szeretjük a megnyugtató magyarázatokat, melyek csökkentik a szorongásunkat. Másrészt a változások túl lassan történnek, ezekhez folyamatosan alkalmazkodunk. A rossz hír azonban az, hogy sajnós eljön az idő, amikor már nem tudunk lépést tartani ezekkel a változásokkal.

Mi lehet hát a megoldás, mivel tehetünk a legtöbbet környezetünk védelméért, hogyan állíthatjuk helyre a földi élet feltételeit? Változtatni leghatékonyabban kicsiben lehet, ami jelenthet önellátást vagy civil kezdeményezéseket - helyi gazdaság, a saját lakókörnyezet ápolása, bevásárló közösségek stb. Közelebről meg kell ismerkednünk a fenntartható fejlődés fogalmával, a természetromboló mezőgazdasági módszereket szelíd technikákra, a fosszilis vagy szennyező energiaforrásokat megújulóakra kell felváltanunk. A nagy változás viszont csak akkor következhet be, ha a jólétről való gondolkodás is átförmálódik, hogy az egyszerűbb, felesleges javakat nélkülöző életmódra önkorlátozás helyett önfelszabadításként tudjunk gondolni.

Az egy órás előadás után fél óras beszélgetés következett, ugyanis a hallgatóknak még sok kérdése maradt. Lányi András kimerítő választ adott a közönségnek, és nagy örömmel dedikálta könyveit az est végén.

Városunk képekben

– képeslap kiállítás Nagyné Horváth Eszter várostörténeti képeslapjaiból

MÁRKU MÓNIKA

Fotó: Sugár Gabi/kemma.hu

2022. október 7-én délután egy formabontó kiállítás megnyitójára került sor a József Attila Megyei és Városi Könyvtár első emeleti szakirodalmi részlegében. A tárlatot a város 75. születésnapja alkalmából állítottunk össze Nagyné Horváth Eszter képeslapgyűjteményéből.

Eszter Tatabányán él, s már gyerekkora óta gyűjti a képeslapokat. Kezdetben még csak édesapjának segédkezett azok rendszerezésében, később azonban már ő is gyarapította a gyűjteményt.

Képeslapjainak száma mára elérte a 80.000 darabot. A világ 140 országából rendelkezik képeslapokkal. Szinte minden témában gyűjti a lapokat, de prioritást élveznek nála az építészettel kapcsolatos képeslapok, melyek kastélyokat, várakat, templomokat, a magyar népi építészet emlékeit, hidakat és barlangokat ábrázolnak. Eszter előszeretettel gyarapítja gyűjteményét a világörökség értékeit bemutató képeslapokkal is.

Gyűjteményének darabjain eddig Tatabányán kívül Szombathelyen, Budapesten, Nagyatádon és Békésen gyönyörködhetett a közönség.

Nagyné Horváth Eszter 1996 óta tagja a Képeslapgyűjtők Egyesületének, s 2003 óta minden év nyarán részt vesz Szombathelyen az Országos Képeslap Kiállításon. Tagja a kistelepüléseket gyűjtő szakcsoportnak is.

Hazánk 3154 településéből több mint 3000 helységről vannak képeslapjai. Eszter célja, hogy

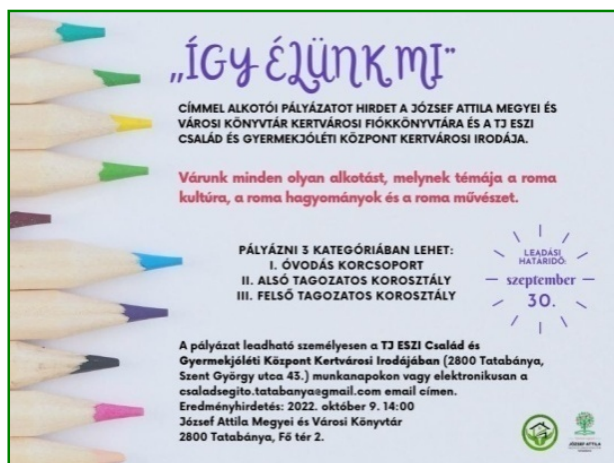
az ország minden településéről beszerezzen legalább egy képeslapot, s a 19 magyarországi megye minden településéről, természeti és kulturális értékeiről legyen gyűjteménye.

A tárlat nem az eddig megszokott kiállítói terekben kapott helyet, hanem a könyvtár első emeletén lévő szakirodalmi olvasóterben, a könyvespolcok végében. A kiállítás Tatabánya fennállásának 75 évéből nyújt egy kis történelmet az 1940-es évektől napjainkig. A közel 60 kiállított képeslap időrendben mutatja be városunk és a városrészek (Felsőgalla, Alsógalla,

Bánhida, Óváros) történetét néhány mondatos magyarázattal, melyhez dr. Horváth Géza és dr. Simonik Péter nyújtott segítséget a gyűjtőnek. A kiállításon végighaladva nemcsak a város történelme tárul elénk, hanem megismerhetjük a könyvtár szakirodalmi és helytörténeti állományának dokumentumait is. Ami nem titkolt szándékkal talán kedvcsinálóként hat a kiállítás látogatóira, hogy állandó olvasója legyen könyvtárunknak, s részletesebben megismerje városunk történetét.

Mertünk nagyot álmodni! – OKN programok Kertvárosban

Az Országos Könyvtári Napok keretében a JAMK Kertvárosi Fiókkönyvtára három programot hirdetett. Mivel a könyvtárnak otthont adó művelődési házat felújítják és huzamosabb ideig zárva tart – vele együtt természetesen a könyvtár is – így a rendezvényeket külső helyszínen kellett lebonyolítani. Az idei téma az Esély-Egyenlőség-Könyvtár volt, ezért azt gondoltuk, hogy rendezzünk programokat a nehéz anyagi és családi körülmények között élő városrészi roma gyerekeknek, akik csak nagyritkán vagy egyáltalán nem jutnak el kulturális rendezvényekre. Mindezeket figyelembe véve a programok lebonyolításához a Kertvárosi lakótelepen lévő Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolát választottuk. Nagy örömmel szolgált, hogy telephelyvezető-asszony szívesen látott bennünket és örült az együttműködésnek.

Elsőként egy alkotópályázatot hirdettünk meg a Kertvárosi Családsegítővel együttműködve „Így élünk mi” címmel, amelynek keretében olyan alkotásokat vártunk óvodás, alsó- és felső tagozatos gyerekektől, melyek témája a roma kultúra, a roma hagyományok és a roma művészet volt. Sajnos erre a felhívásra nem érkezett pályázat.

Másik két programunk azonban sikeresnek bizonyult. Október 4-én Solymos Ákos, a Quadron Kibervédelmi Kft. munkatársa tartott előadást 6. és 8. osztályos gyerekeknek az internethasználat veszélyeiről. Az órán szó volt a leggyakoribb internetes fenyegetésekről, az okostelefonok és számítógépek használatáról az időtényező tekintetében, a szülők felelősségéről, hogy sajnos ők maguk sem értenek az internethez és ezáltal gyerekeiket is szabadon hagyják bolyongani az internet világában. Elhangzott a TikTok videók és az azon terjedő kihívások veszélye, hogy mit kell tenni, ha ilyenekkel találkozunk a gyerekek. A tanulók egy példán keresztül ismerhették meg, hogyan működik egy zsarolóvírus, valamint megnézték egy videót, ami a közösségi oldalakon felelőtlen posztolásra hívja fel a figyelmet. Ezt követően útmutatást kaptak a posztok láthatóságának beállításairól. Az előadás végén Solymos Ákos az iskolai könyvtárnak adományozott két példányt 2019-ben megjelent Frici, Fülöp és a Hackerek című könyvből, mely pont ezt a témát dolgozza fel gyerekek számára is érhetően.

Fotó: Bánki Alfréd

A kertvárosi programsorozat harmadik eseménye október 5-én egy nagyszabású közönségtalálkozó volt Romaként is sikeresen – merj nagyot álmodni címmel. A rendezvény céljaként szolgált, hogy a főként roma származású gyerekek találkozzanak olyan sikeres romákkal, akik inspirálhatják őket tanulásra, tehetségük kibontakoztatására és akik példaképként szolgálnak számukra. Ennek során meghívtuk Danis Lídiát, a tatabányai Jászai Mari Színház színésznőjét, Pisont István válogatott labdarúgót, a Budapest Honvéd FC edzőjét és Rácz Béla (Young G) zenész és előadóművészt, akik tabuk nélkül meséltek gyermekkorukról, arról, honnan indultak, és hogyan lettek sikeresek, hogyan népszerűsítik a mai napig a roma kultúrát és azt, hogy büszkék származásukra.

A gyermekek kíváncsisága határtalannak bizonyult, csak úgy záporoztak a kérdések vendégeinkhez. Természetesen nem maradhatott el az „élő produkció” sem, Young G-t kétszer énekeltek meg, és előkerült a futball-labda is.

Mesebarlang Tarjánné Tihanyi Tímea

A program sikerességét mutatja, hogy az egy órából közel két órányi beszélgetés kerekedett.

Szomorúan tapasztaltam azonban, hogy egyre hanyatlóban van a roma kultúra és nyelv mai használata a roma családoknál, hiszen egy tanuló tette fel csak a kezét, amikor arról esett szó, hogy ki ismeri/használja/tudja a cigány nyelvet. Meglepetést okozott viszont, amikor egy cigány népdal eléneklésére egy fiúcska vállalkozott.

A vendégeink tanulásra, sportolásra, kitartásra és a tehetségük kibontakoztatására inspirálták a gyerekeket, hogy igenis merjenek nagyot álmodni és álmaikat sok-sok munkával megvalósítani! Az őket ért bántásokból merítsenek erőt és használják fel céljaik eléréséhez, ugyanakkor legyenek toleránsak a másikkal, ne vegyenek részt mások/egymás kiközösítésében, mert bárkiből lehet színész, zenész, énekes, labdarúgó, orvos, tanár, stb.

A 2022-es OKN 3 kertvárosi programján több mint 150-en vettek részt!

A JAMK Bánhidai Fiókkönyvtára 2022. október 5-én, szerdán 9 órára a legkisebbeket várta meséléssel összekötött érzékenyítő előadásra, melyet Sopotnikné Percze Beáta művészterapeuta, a TJ ESZI Család és Gyermejkölési Központ munkatársa tartott.

Meghívásunkat a Tatabányai Dózsakerti Óvoda örömmel fogadta, a napsugaras reggelen óvónénik kíséretében a szomszédos városrészről gyalog jöttek a gyerekek.

Mivel könyvtárban még nem jártak, így megilletődötten léptek be az ajtón, de a barátságos környezet, a játékokkal színesített gyermeksarok felkeltette érdeklődésüket. Rövid bemutatkozás után elfoglalták helyüket a könyvtár „mesebarlangjában”, hogy részesei lehessenek egy nem

mindennapi előadásnak, ahol nem csak a felnőttek a mesemondók, hanem saját maguk is.

Előadónk a kicsik által kedvelt állatmesék világába építette be történetét, melynek folyamatát mindig úgy kanyarította, hogy az érzések, félelmek valakinél előbukkanjanak, majd egy-egy mesefordulattal megválaszolásra kerüljenek és eltűnjenek. A folyamat elősegítésére természetből kiragadott példákön keresztül vezetett az út, melyet ezekhez szervesen kapcsolódó torna és jogagyakorlat kísért. Minden gyermeket sikerült bevonni az előadásba, így a legfélősebbek is megnyílhattak. A kialakított körben Beáta és az

Erdők-mezők kincsei

(Tudósítás az Országos Könyvtári Hét 2022. október 6.-i öko-est rendezvényéről)

MAGALÁNÉ KOVÁCS ANDREA

Az Országos Könyvtári Napok alkalmából vendégünk volt Csorba Györgyné a Tatabányai Cement Természetjáró Egyesület vezetője. Kati nénitől sok hasznos kirándulási tapasztalatot, tanácsot halhattunk. Elmondása szerint: „Nincs fázós turista, csak rosszul öltözött.” Kihangsúlyozta, hogy nagyon fontos a réteges öltözködés a túrák során. Idén 30 hazai és külföldi túrát szervezett. Az eseményekről, kirándulásokról számos fénykép készült, melyeket megcsodálhattunk az előadása során.

Rengeteget kacagtunk vidám történeteiben. Mesélt az általa készített nyuszi tortáról, amelynek füléből egy kedves kisgyermek hiányolta a piercinget, és az elcsent ecetes üvegről, amiben természetesen nem pálinka volt.

Az erdőt-mezőt járva gazdag állat - és növényismeretre tett szert. Rengeteg növényt mutatott be és azok kedvező hatásait ismertette. Beszélt a kakukkfűről, csalánról, zsályáról, galagonyáról, csipkebogyóról, dióról, gombákról és

Kaland a könyvtárban

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA

2022. október 7-én, pénteken a Bánhidai Fiókkönyvtár szabadulósobás kalandjátékra hívta az érdeklődőket, mely a könyvtárban, valamint a Puskin Művelődési Ház előtti téren zajlott. Az ötpróbás megmérettetés célja az volt, hogy a csapatokban játszó versenyzők ne csak saját képességeiket tegyék próbára, hanem egy-egy feladat erejéig bepillantassanak a fogatékkal élők világába.

A 9 órától kezdődő játékunkra két korcsoport-

óvónénik közreműködésével vidám dalocskák is elhangzottak, melyet a felnőttekkel együtt zengtek a gyerekek. A program végére elszabadultak az indulatok, az óvodások figyelmét egyre jobban környezetük felfedezése kötötte le. A mesekönyvek itt is ott is kézbe kerültek, a könyvtár varázsa körbe lengte a polcokat. Már nem lehetett megszeppent lurkót látni, csak elégedett arcokat.

Remélem, hogy a gyerekek számára a közös élmény még sokáig emlékezetes marad, és a következő években is szívesen keresik fel csoportosan vagy szüleikkel együtt könyvtárunkat.

még sok-sok növényről. Örömmel hallgattuk gazdag szaktudását.

Útravalóul azt kérte, hogy lehetőség szerint, minél több időt töltsünk a természetben, hogy megtapasztalhassuk annak gyógyító hatásait. A közel 80 éves Kati néni az előadás végén mosolyogva jegyezte meg: „Reméli, 10 év múlva újra kap meghívást a könyvtárba egy újabb előadásra”.

ban 15 csapat jelentkezett Tatabánya 3 iskolájából: A Váci Mihály Általános Iskola, a Da Vinci Tehetséggondozó Általános Iskola, valamint a Remédiüm Általános Iskola és Szakiskola tanulói egymást követő turnusokban járták végig „szobáról szobára” az 5 állomásból álló pályát.

Játékunkat Sopotnikné Percze Beáta művészterapeuta vezette, aki a TJ ESZI Család és Gyermekjóléti Központ munkatársa. Minden

csapat titkosírással készült feladatsort kapott, mely megfejtése megadta a helyes haladási irányt az állomások között. Az adott „szobába” érve jelmezbe öltözött játékvezetők irányították a feladatokat, a helyes megoldást egy-egy puzzle darabbal jutalmazva.

Henczer Éva, a Vasalt Utak Tatabánya képviselőjében rugalmas kötélből készült akadálypályát épített a könyvtár előtti téren, mely adott pontokon „láthatatlan aknákkal” volt telepítve. A feladat során a csapattagoknak egyesével kellett teljesítenie az átkelést, miközben Éva minden lépésnél hangjelzéssel jelezte, hogy az milyen terület. Aki véletlenül aknára lépett, az kezdhette újra a játékot. A csapat csak akkor mehetett tovább, ha minden résztvevő átért a túloldalra.

A második állomásnál Sopotnik Zoltán, József Attila-díjas költő tette próbára a csapatok képességeit a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tatabányai Egyesületének képviselőjében. Különböző témákban vers- és meseírással készítette a fiatalokat. Vidám hangulatú játékos felvezetés után a résztvevők a tér egy padján csoportosulva összedugták a fejüket, ötleteltek, míg végül megszülettek az első „ferde rímek” és mesepróbálkozások. A fiatalok összességében sikeresen vették ezt a nem mindennapi akadályt.

A harmadik állomást könyvtárosként saját magam vezettem. Itt első feladatként egy távoli mesebirodalom plüss állatokká varázsolt királyt

és királynőjét kellett megtalálni a tér fái és bokrai között, majd egy könyvekből összerakott kör alakú „kútban” elbújtatni a gonosz boszorkány szemé elől. Az állatkák keresése mindenki számára nagy izgalmat és igazi csapatjátékot jelentett. A bábukat rejtő kút falának építése és kialakítása első próbálkozásra ugyan nem mindig sikerült, a könyvek jobbra-balra borultak, de végül minden csapat rátalált a helyes technikára.

A negyedik állomás ügyességi feladatainál Hidas Tünde, iskolai szociális munkás segédkezett. Egy figyelmet és gyorsaságot kívánó „ugráló tábla” használatát mutatta meg a gyerekeknek. A játék lényege az volt, hogy a negatív formának megfelelő műanyag alakzatokat akkor kellett a készülék megfelelő rekeszébe behelyezni, amikor ezek a táblából épp kiemeltek. Kipróbálták képességeiket azok is, akik apró építőelemekből építettek ember magasságú tornyot, ügyelve arra, hogy alkotás idő előtt ne essen szét.

Az ötödik állomásnál Sárkány Krisztina, a TJ ESZI fogyatékosügyi tanácsadója közreműködésével a fiatalok egyenként megtapasztalhatták, hogy milyen az az érzés, amikor valaki nem lát, milyen koordinációt igényel különböző alakú építő kockákból tornyot építeni. A csapattagok szemét egy fekete vászon szemkötő segítségével bekötötték, ezáltal rá voltak kényszerítve arra, hogy csak a tapintásuk és belső érzékeik vezéreljék mozdulataikat. A próbatétel hosszabb-rövidebb idő alatt mindenkinek sikerült, így a csapatok megkapták azt az utolsó puzzle darabot, amelynek birtokában a Puskin Művelődési Ház előtti téren elkezdődhetett a közös nagy kép összerakása. A csapatmunka eredményeként egy olyan mesebeli lovagvár képe bontakozott ki az apró darabokból, melynek minden szegletében dolgozott vagy harcolt valaki - talán nem véletlen, de a mai napra emlékeztetett.

A sikeres megmérést követően senki sem ment el üres kézzel, könyvtárunk és a TJ ESZI Család és Gyermekjóléti Központ apró ajándékokkal jutalmazott minden résztvevőt.

Hogyan készül egy vörös pöttyös regény? – író-olvasó találkozó Bessenyei Gáborral

2022. október 7-én, pénteken a Könyvmolyképző Kiadó szerzője, Bessenyei Gábor látogatott el a megyei könyvtárba az Országos Könyvtári Napok keretében, „Az írók köztünk élnek” programsorozat következő eseményeként. Az ifjúsági irodalom területén alkotó Gábor ne-

véhez fűződik egy görög mitológiára épülő urban fantasy trilógia, az *Olümposz legyőzése*, aminek kezdő kötete 2015-ben jelent meg *A jövő harcosai* címmel. Míg ezt a sorozatot tinédzserkoruk korai éveiben járó olvasóinak ajánlja, a következő regénye, *Az első csók és*

egyéb démonok már 15 éven felülieknek szól. Ahogy azt a szerző találkozókon kiemelte, ez volt az első Vörös pöttyös kiadói sorozatba tartozó regénye. A Vörös pöttyös könyvek a young adult kategóriát képviselik, tehát elsősorban a 14-18 éves korosztályt célozzák meg. Sikerük Stephenie Meyer Alkonyat sorozatával indult útnak. A vörös pöttyösök legnagyobb része lányok szemszögéből íródott, lányoknak szóló, erős szerelmi szállal rendelkező történet. Ezen akart változtatni Bessenyei Gábor, megmutatva, hogy az olyan témák, mint az első szerelem, a közösségi élet vagy éppen a bulizás, a fiúkat is ugyanúgy érdeklik, mint lánytársaikat. Hiteles fiú és férfikarakterekkel szeretne példákat mutatni az olvasni szeretőknek.

Legfrissebb regénye, a *Tested és lelkem* tavaly jelent meg, az első olyan könyveként, amely nem tartalmaz misztikus elemet. Hazai környezetben, de fiktív városban ismerjük meg a főszereplő, Bálint történetét. A műben központi szerepet kap az a jelenség, amely során a szakítást követően meztelen fotókat, videókat tesznek közzé a párjukról az elkövetők. Ennek esik áldozatul Luca is, aki régóta tetszik Bálintnak. A problémát nem az áldozat nézőpontjából mutatja be a szerző, hanem az érzelmileg szintén bevonódott Bálintéből. Tud-e ugyanúgy tekinteni a fiú Lucá-

ra, mint azelőtt, hogy mindenki látta a kompromittáló képeket? Bessenyei Gábor nem jó és rossz megoldásokat mutat meg, hanem élményszerűen dolgozza fel a nehéz témát.

Lelkes közönségünk kérdéseinek keresztül megtudhattunk pár érdekességet is a szerzőről: kedvenc regényei a *Száz év magány* és *A Pál utcai fiúk*; jobban szeret írni, mint olvasni; a kedvenc saját karakterei Adria az *Olümposz legyőzéséből* és Lili *Az első csók és egyéb démonok* c. regényből.

Illés Adorján mosoly kiállítása

- avagy miképpen lehet 1473 nap alatt 39 országból valamilyen ajándékkal hazatérni, ha mindenhova két keréssel megy az ember

TARI-SZÉKELY KAROLA

A világutazó négy év alatt járta be a Földet, meglehetősen kis költségvetéssel, hol tűzoltóságban, hol rendőrségen, sátorban, vagy jobb esetben vendégségben töltötte éjszakáit. Merész és egyben pezsdítő gondolat mindentől elszakadni, és függetlenül, saját erőből ilyen zarándokútnak nekivágni. Megtenni több ezer kilométert, közben a sivatag viharainak, a négyezres szintemelkedéseknek, időjárásnak kitéve küzdeni és folytatni az utat. Erről hallhattunk történeteket a kiállítás megnyitóján, melyet 2022. október 4-én, az Országos Könyvtári Napok keretében nyitottunk meg. Szakmai hozzáértőként Dallos István beszélt a fotózás történetéről, hogy az miként kapcsolódott az utazáshoz. Adorján nyitott szívvel és teljes odaadással fényképezte útja során a helyi lakosokat és azt találta ki, hogy „vásár fiát” mosolyban hozza haza nekünk, magának. Mivel az elmúlt időszak mindannyiunk és a könyvtár életében is nehéz időszak volt, ezért arra gondol-

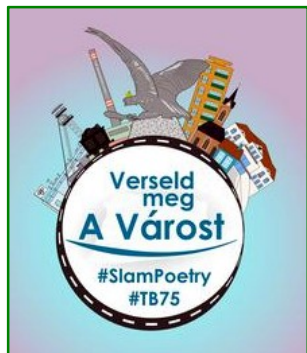
tunk, hogy szükségünk van ezekre a mosolygós arcokra a könyvtár falain. Ezen felbuzdulva nem egy szimpla kiállítást nyitottunk meg, hanem egy többrészes sorozatot, aminek képanyagait kéthavonta cseréljük.

Ezeket követhetjük megénk büszkeségét, hogy milyen kalandokban volt része világkörűli útja során és reméljük, hogy ez a pozitív energia ránk is átragad.

Na és téged még tanított itt Faludi Ádám, avagy mennyiféleképpen tudjuk kifejezni a szeretetünket?

NÁSZ JÁNOS

„Verseld meg a várost!” Ez volt annak az őszi Slam Poetrynek a témacíme, október 7-én, amellyel Tatabánya 75. születésnapjára emlékeztünk a József Attila Megyei és rosi Könyvtárban. A rendezvény levezetőjének, házigazdájának Kemény Zsófit hívtuk meg, hiszen ha valaki, akkor aztán ő az, aki igazán otthon van ebben a műfajban. Pár másodperc alatt össze is rendezte agyféltekéinket, és ezt követően ismertette a slam szabályait. Csettintés a tetszés, dobogás a nemtetszés, és minden versenyző három perc tizenöt másodperc alatt kell, hogy elmondja alkotását. A zsűri pedig a nézők közül lett önkéntes alapon kiválasztva és 1-10 közötti pontszámmal értékelheti a produkciókat. Erre a napra versenyszerűen heten jelentkeztek többen pedig azon kívül az zett „nyitott mikrofon” blokkban mondhatták fel irományaikat. Nos, azt kevesen tudták, hogy a slam egy szókimondó műfaj, és nincs megkötés, elvárás, talán csak az egyéni ságok szabnak valamiféle határt, mégis meglepő volt az, hogy idősebbek is jelentkeztek a versenyre.

A felvezetést Zsófi kezdte az áldozati báránykaival, avagy miért csak az embereken tudunk nevetni, pedig az álatokat sokan butának tartják, de kit érdekel, ha buták, ha szabadok!

És jöttek sorban versenyzők. Tatabányáról, milyen is élni itt, mik azok az értékek, esetleges ségek, életmorzsák, élmények, amellyel kifejezhető a lakóhelyünk iránti szeretetünk. A szeretet szó egyébként hetvenhét hangzott el a krónika lejegyzése szerint a szinonimákat és egyéb

képekbe ágyazott sejtetéseket nem is számítva. A Minecraft városában, hiába hívjuk az idegent, hogy másszunk fel együtt a Turulhoz, ha felérsz nem fog váloszolni neked, aztán a bányaszerencsétlenségek visszhangjait hallgathattuk a múltból, Záray Márta sírjához zárandokolva szépen összejöttek a nem egybe illő dolgok. Az S 10-es vonatra várva megjelentek a Reál Madrid és a Bányász meccsének szurkolói. Hitéből tempomot itt rak a költő, aki már hetvenévesen is köszöntött, de ma is aktuálisak a sorai. A szépkort megélt szemtanú szerint a város részei vagyunk, amíg élünk örökké bennünk élnek a piros-fekete-zöld földjének áldásai és védene bennünket. Ha elmegyünk is egy részünk nekünk is itt marad. De milyen érdekes kettőség az, hogy a városunk hetvenöt évesen olyan, mint egy nagymama, viszont egy város életkorát tekintve, mint egy kisbaba. Fiatalabbak a város peremén itt is élnek és József Attila és Radnóti sorai, meg-

ragadtak és megmaradtak a már csak felsejlő

szénporosban, viszont a bánya megszűnt és nyugdíjba mentek a bányászok és az újabb korszakokat ezek a generációk másképp élik meg. Na és téged még tanított itt Faludi Ádám? kérdése során felsejlenek a település ikonjai is. Ezzel a versenynek vége, de a műsor kódája még hátra volt. Erőt nyert a bátorság és szépen

sorjáltak a versenyen kívüliek.

Az értékelést a szabadonválasztottak elmondása után Kemény Zsófi zárta le a sajátjaival: Túl az Óperencián, túl a tolerancián in média res(zketésben) futunk, mint a két párhuzamos egyenes a végtelenben a szépirodalmi szép irodánkban rácsodálkoztunk, hogy mennyiféleképpen tudjuk kifejezni a szeretetünket.

Még nem feldobni a talp, leesik a Mi csoda! (Kemény Zsófi után szabadon). Ez az a műfaj, amelynek nincs eleje vagy az is lehet, hogy az a vége.

Könyves vasárnap – JAMK

MIKOLASEK ZSÓFIA

Öko-szabadulódoboz

Könyves vasárnapon immár második éve igyekszünk, hogy a könyvtár társadalmi felelősségvállalása elérje az olvasókat is. Tavaly ingyenesen iratkozhatott be az , és engedték el a tartozását annak, aki petpalackot hozott. Ebben az évben az Ebrendészeti Telepen élő állatkáknak gyűjtöttünk eledelt. Sikeresek voltunk, pontosabban az olvasók voltak sikeresek: több mint 300 kiló konzerv- és száraztáp jutott a kutyáknak és macskáknak.

A programjaink között is volt újdonság: először mutatkozott meg ÖKO-szabadulódobozunk és ökojáték - kalandtúránk nagy-nagy sikerrel.

Fejtsd meg a torony titkát!

GOLDSCHMIDT ÉVA

Varró Dániel és Molnár György

A nap folyamán volt Így tedd rá foglalkozás (népi játék és mozgásfejlesztés) Várhelyiné Riffer Mariannával, Mesével hangoló Ocskay Gabriellával és Tóth Zsókéval, Varró Dániel és Molnár György pedig két műsort is adott: egyet a felnőtteknek, egyet pedig az apróságoknak.

Mesével hangoló

És a számok: 199 beiratkozás történt, 457 400 Ft beiratkozási és 202 065 Ft késedelmi díjat engedtünk el. 146 db rég nem látott könyvünket üdvözlöttük örömmel újra könyvtárunkban. Az egész könyvtári hét legfontosabb számai pedig: a 7 nap alatt 35 programot szerveztünk és ezeken 1347 látogató vett részt. Jóllakattuk az olvasókat és az árva állatokat is (és persze magunkat is).

Trux Béla kalandos ifjúsági regényíró látta vendégül a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára az Országos Könyvtári Napok keretében 2022. október 4-én. A kisiskolásokot célzó előadás bevezetőjében arról beszélgetett az író a kis olvasókkal, hogy miért jó olvasni? Közönségünket harmadik osztályos diákok alkották, akik nemcsak rendszeres látogatói a gyermekkönyvtárnak, hanem gyakran vesznek részt olvasásnépszerűsítő programjainkon is.

Nagyon jó példákat soroltak fel a gyermekek, akik maguk is tapasztalták már, hogy az olvasás segíti a tanulást, de nem muszáj folyton csak a tankönyveket forgatni, a könyvtárból is kölcsönöznek gyermekregényeket, amelyek szórakoztatnak. Minél több történetet olvasnak, annál több tapasztalatra tesznek szert. A találkozón szó volt a magyar nyelv használatáról, a szlengéről. Megtudtuk, ha valamire azt mondjuk, hogy nagyon sirály, akkor az nyelvromlás eredménye, hiszen a király szót helyettesítik a sirállyal. Azt a szófordulatot is sokan használják, hogy valaki nem ismeri a dörgést. Valójában nem a dörgés kifejezés itt a helyes, hanem a dürgés, ugyanis a fajdkakas násztánca közben hallatott bűgő hangra utal. A gyermekek innentől megjegyezték,

Csellengők hídja

DOMÁNYI ZSUZSANNA

Az Országos Könyvtári Napok alkalmából 2022. október 5-én vendégül hívtuk Incze Zsuzsa újságíró a tatai könyvtárba. Incze Zsuzsa neve összefonódott a *Csellengők* című tévéműsorral, melynek megálmodója, műsorvezető-szerkesztője is volt egy személyben. A program a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség jóvoltából valósult meg. Az eltűnt gyermekeket és felnőtteket kereső televíziós műsor ugyan megszűnt 21 év után, de talán soha nem volt még oly nagy szükség a veszélyek megismertetésére, a megelőzésre, mint ma, hiszen az eltűnt kiskorúak száma egyre nő, egyre több az áldozat, az elszökött, külföldre elcsalt, vagy éppen prostitúcióra kényszerített gyermek és felnőtt! Világszerte egyre nagyobb teret hasít magának az emberkereskedelem, s ezen belül a lánykereskedelem.

A *Csellengők hídja* című interaktív előadásán nem csak személyes történeteit osztotta meg az újságíró, hanem egykori televíziósriport-műsoraiból is vetített részleteket. A rendezvény végén a közönség tagjai is megnyíltak, és elmondták saját élettörténetükből a témához kapcsolódó tapasztalataikat.

Országos Könyvtári Napok

- Programok a Komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban, 2022. október 3-9.

Könyvtárunk életében már jó ideje kialakult a különféle rendszeresen visszatérő szakmai programok, fórumok rendje. Az Országos Könyvtári Napok alkalmából idén is sikerült több progra-

mot mentős sincs, csak mentő van, aki segít a bajbajutottakon. Az olvasás által tehát fejlődik a szókincs. Ezt a fejlesztő szerepet tölti be A torony titka című ifjúsági kalandos regény, Trux Béla nagysikerű könyve. A közönség ízelítőt hallott abból, miként került a középkori ismeretekhez közel, és hogyan képzelte magát a lovagkorba az író például egy filmforgatás által. A torony titka szereplői gyermekek, akik nyomoznak, és kalandokba bonyolódnak. Vendégünk egy rövid részlet felolvasása után kedvet teremtett a lelkes tanulónak ahhoz, hogy kézbe vegyék a könyvet. A találkozó végén a dedikálás ezúttal is óriási siker volt. A rendezvény a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatásával valósult meg.

A riport-filmek mentén eljutott a hallgatóság a felismerésig: milyen fontos is a családon belüli kommunikáció, az otthoni nagy beszélgetések. Ahogyan Incze Zsuzsa mondta: „hiszek abban, hogy a szeretet mindig, minden élethelyzetben bizonyosságra szorul, és hogy ezek a találkozók hozzásegítenek ahhoz, hogy a gyerekek és szülei időben felismerjék a veszélyt, és otthon is könnyebben szóba hozzák az esetleges gondjait.”

mot megvalósítanunk. A programok összeállításában arra törekedtünk, hogy minél szélesebb körű közönséget vonzzunk be a megújult könyvtárunkba. A hét napján hét esemény került meg-

rendezésre. Szerveztünk gyermekeknek, fiataloknak és felnőtteknek szóló előadásokat. Vasárnap a családokat vártuk nagy szeretettel.

Az ünnepi hetet Harcos Bálint író, költő, a Boszorkánycica szerzője nyitotta meg a gyermekrészlegünkben. Kollégáimmal részt vettünk a megyei könyvtárban rendezett szakmai napon (Fejlődésben a megyei könyvtárak), ahol beszámoltunk a Kívül-belül megújult könyvtárunkról. Másnap a gyermekkönyvtáros kolléganők a középiskolásokhoz Simon Márton író, slammert hívták vendégként, aki választ adott arra, az elgondolkodtató kérdésre, hogy Mi a költő dolga a 21. században? Milyen költő lenne ma Petőfi Sándor? Az interaktív rendezvényen két iskola tanulói vettek részt. Az eseménynek a Közösség Ház nagyterme biztosított helyszínt. (Komárom, Jedlik Ányos u. 8.)

Délután Színek és fények diadala címmel Bognár Balázs művésztanár természetfotó kiállítását nyitottuk meg az olvasó termünkben. Komáromi alkotónak adtunk lehetőséget, hogy képeit nálunk kiállíthassa, s ezen fotókat a hét folyamán minden nyitvatartási napunkon megtekinthették az érdeklődők. A megnyitón szép számmal fogadhattuk a fotózás iránt érdeklődőket. A szakmai megnyitó után kötetlen beszélgetésnek adtunk lehetőséget, ahol Balázs beszélt a fotók születésének pillanatairól, hogy mi inspirálta a jelen természeti csodájának megörökítését. A résztvevők csoportokban beszélgethettek a képekről, a fotók nyújtotta élményekről, érzésekről. Örömmükre szolgált, hogy a kiállított fotókat egész héten rendszeresen látogatták olyanok is, akik nem könyvkölcsönzés céljából kerestek fel bennünket.

A hét közepén megújult könyvtárunk került átadásra, bemutatásra. Vendégünk volt Czunyiné dr. Bertalan Judit az Északnyugat-magyarországi

Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztosa, dr. Molnár Attila polgármester is.

Kiléptünk a megszokott környezetünkéből és 2022.október 6-án Steigervald Krisztián generációkutató, trénerelőadását a Generációk házában fogadtuk. Krisztián húsz éve kutatja a különböző Generációk viselkedési mintáját. Nagyon érdekes és interaktív előadásában arról halhattunk, hogy milyen történelmi, technológiai és kulturális események hatására változtunk meg az utóbbi csaknem száz évben, hogyan hatottak az egyes korszakok a gondolkodásunkra és a világlátásunkra. Beszélt a különböző generációtípusokról, ezek jellegzetességeiről, az egymáshoz való viszonyulásukról. Tanácsot kaptak az érdeklődők, hogy a generációtípusok tagjai, hogyan tudnának együttműködni egy sikeresebb, boldogabb élet reményében.

”Az égisz Érófa”- gyermekrajz - pályázat díjátadási ünnepe október 7-én volt. Könyvtárunk gyermekrészlege a Magyar népmese napja alkalmából rajzpályázatot hirdetett óvodások és kisiskolások számára. 145 db rajz érkezett 6 iskolából és 3 óvodából. Két határon túli iskolából is kaptunk pályázati munkákat. A fődíjak mellett 30 különdíjat osztottunk ki, amihez Hajnal Dóra önkormányzati képviselő a város ajándékcsoomagjaival is hozzájárult.

A Netnagyi klub résztvevőinek 2022.október 8-án olyan digitális eszközökről beszélt Szilassi Andrea, amelyek okostelefonnal, vagy más eszközzel együtt valamilyen egészségvédelmi funkciót látnak el. Így például bemutatták a szív diagnosztikájára szolgáló két eszközt, amelyből egyiket ki is próbáltak az érdeklődőkkel. Láttak még olyan vércukormérő eszközt, amely vérvétel nélkül képes adatokat szolgáltatni. Bemutattak egy kismamáknak kifejlesztett, magzati ultrahang vizsgálatára szolgáló eszközt. Az okosórák és -karkötők is sorra kerültek, például egy stroke előrejelzésére kifejlesztett példány is. Szerepelt még az előadásban vakok, gyengénlátók és demenciában szenvedők számára készült két okosbot, valamint egy érzékelőkkel átszőtt ruhadarab, amely riasztást képes küldeni vészhelyzet esetén.

Vasárnap 2022.10.9-én „Itt van az ős, itt van újra...”egésznapos programmal vártuk a családokat felnőtt részlegünkön a Táncsics M. u.10. épületünkben. Hajtogatott süniket, rókákat, esernyőket készítettünk. Vadonatúj társasjátékainkat is sokan kipróbálták a kicsik és nagyok. Hagyományá vált japán papírszínház meséink, kicsik-

nek és nagyoknak is maradandó élményt nyújtottak.

Könyves vasárnap

Gáthy Zoltán Városi Könyvtár Dorog GURINNÉ PINTÉR GABRIELLA

Az október első hetében megrendezésre kerülő Országos Könyvtári Napok keretében az ESÉLY-Egyenlőség-Könyvtár témájú programokra invitáltuk az érdeklődőket.

Ébresztő óra

Kedden délelőtt az UNICEF munkatársai Balás Borbála és Halász Minka tartottak előadást Ébresztőóra-Semmit, rólunk, nélkülünk, avagy a gyermekeknek is vannak jogaik címmel. A programon a gimnázium 10./a osztálya Arany András osztályfőnök irányításával interaktív formában ismerkedhetett meg a gyermekek alapvető jogival. A foglalkozás játékos hangulatban zajlott, de a diákoknak igencsak komoly kérdésekre kellett választ találni.

Egész napos rendezvényünk délutánján Asbóth Zsolt, volt könyvtári kollégánk előadását rendeztük meg könyvtárunkban.

Zsolt a Komáromi erődrendszer az európai történelemben címmel készült előadással a hallgatóság részére. Széles látókörű és alapos betekintésben hallhattunk az erőd szerepéről a különböző történelmi korokban. Diavetítéssel egybekötött előadásában nagyon fontos és érdekes tényekre kaptunk választ. Jó hangulatú családi napunk volt.

Hagyományosan olvasóink egész héten ingyenes iratkozhattak be és újíthatták meg tagságukat könyvtárunkban. A késedelmi díjakat is elengedtük.

Rendezvényeink sikeresek voltak és külön örülünk, hogy felkeltettük a helyi média figyelmét is. Programjainkra ellátogattak és beszámoltak róluk, rólunk.

Dudás Judit
igazgató

Délután az UNICEF munkatársai pedagógusoknak, szülőknek is tartottak kötetlen beszélgetést a gyermekbántalmazás témaköréből. Elmondták, hogyan működik a jelzőrendszer, milyen úton-módon érkezhetsz a segítség. Ingyenes szupervízió képzéseik vannak pedagógusok számára, hogy még hatékonyabban tudják a problémákat orvosolni.

A Vakok és Gyengénlátók megyei egyesületének lelkes csapata is tartalmaz délelőttel szolgált az érdeklődő ifjúság számára. Szemléletformáló tevékenységének fontos eleme az iskolai érzékenyítő programok szervezése és lebonyolítása.

Vezetőjük Edit néni átfogó bemutatót tartott a fogyatékossgal élők mindennapjairól.

Ezután a diákokat csoportra osztották. Az egyik csoport különféle beszélő segédeszközökkel ismerkedtek meg, a másik csoport számára bemutatták és elmagyarázták a Braille írást. Szemtakaró segítségével illatokat, hangokat kellett kitalálniuk, különböző formákat kellett megfelelő helyre tenni. Beszéltek olyan - számítógépen, telefonon használható beszélő szoftverekről-, amely elengedhetetlen a látássérült ember

mindennapjaiban. Akadálypályán kellett végigvonulni letakart szemmel, fehérbottal a kézben.

A gyerekek nagyon nyitottak voltak, számtalan kérdést tettek fel.

Az érzékenyítő program elérte célját a vakok és gyengénlátók bemutatták így is lehet "teljes értékű" életet élni, csak néhány segédeszközzel többre van szükségük, mint másoknak.

Országos Könyvtári Napok 2022

a Vitéz Sághy Antal Városi Könyvtárban Lábatlanon

Számunkra az idei évben különleges volt az OKN mert egy megújult könyvtárban valósultak meg a programok. Modern, barátságos környezet hívogatóbb tere lesz az olvasásnak és a rendezvényeiknek. A tervezők figyelembe vették a környezeti adottságokat. A gyerekkönyvtárban a Duna hullámaint idézik a kékes árnyalatok, a felnőtt olvasótérben a Gerecse zöldjei és a mészkőbánya szürkéi tükröződnek.

Hétfő

A felújított könyvtár ünnepélyes megnyitója, amelyre sok meghívott vendég, érdeklődő olvasó és lábatlani lakos jött el. A megjelenteket Szabó Ildikó intézményvezető köszöntötte. Beszédet mondott Fekete Péter, leköszönt kultúráért felelős államtitkár, Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke, Teller Péter polgármester, Dr. Horváth Sándor Domonkos, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi tér igazgatója.

A beruházást ismertette Somogyi András tervező és kivitelező. Az eseményen jelen volt Mikolasek Zsófia, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója.

A beszédek után koncertet adott Tóbisz Tinelli Tamás versenklő, dalszerző, a Misztrál együttes egyik alapító tagja. Csodálatosan megzenésített József Attila, Babits Mihály, Arany János versei hangzottak el.

Kedd

Barkácsolásra hívtunk minden érdeklődő gyereket. Az ügyes kis kezek 3D-s képet és mini

könyvet készítettek és körbevezették őket a megújult könyvtárban.

Szerda

Kalap Jakab koncertjén vehettek részt kicsik és nagyok. Nagyon nagy sikere volt, talán még soha ennyien nem voltak rendezvényen. Pergő, szórakoztató műsor láttak és hallottak a jelenlévők rengeteg mókás állatbábokkal.

Csütörtök

Általános és közép iskolásokot hívtunk Varga Vencel, blogger TikTok sztár rendhagyó irdalom órájára. Diákok kötetlenül beszélgettek kortárs írókról és versekről. A végén közösen költöttek slam poetryt és egy TikTok bejegyzés is készült.

Péntek

Antal Évi, Vászonzsákoslány zero waste influenszer tartott előadást a környezettudatos életmódról. Nagyon ötletes és hasznos tippeket hallottunk, hogyan csökkenthetjük az ökológiai lábnyomunkat.

Minden programunk ingyenes volt.

Továbbá megbocsátás hete is egyben:

- nem számoltunk fel késedelmi díjat a lejárt könyvek után
- ingyenesen lehetett beiratkozni egy évre.

Meghirdettünk egy fotópályázatot, a *Kedvenc helyed a felújított könyvtárban* címmel. A résztvevők ajándékban részesültek.

XXI. ODR konferencia a József Attila Megyei Könyvtárban

PAP ZSUZSANNA

2022. október 17-én tartottuk meg a **XXI. ODR konferenciát „Fókuszban a digitalizálás, digitális gyűjtemények”** címmel.

Igazgatónk, **Mikolasek Zsófia** megnyitja után **Mészáros Tamástól**, az Országos Széchényi Könyvtár főosztályvezetőjétől az *Országos Széchényi Könyvtár új digitalizálási gyakorlatáról* hallhatunk egy előadást. Az Országos Széchényi Könyvtárnak is kettős feladata van a digitalizálás kapcsán: megőrzés és szolgáltatás. Szinte az összes dokumentumtípust digitalizálják: könyv, régi nyomtatvány, periodika, plakát, fotó, kézirat, videokazetta, hanglemez, mikrofilm, térkép, kisnyomtatvány. Kétféle digitalizálást valósítanak meg: tömeges, üzemszerű digitalizálás és műtárgy-digitalizálás (nagyobb állományvédelmű dokumentumok). Céljuk állományvédelmi és szolgáltatási szempontok figyelembe vételével minőségi és mennyiségi értelemben is növekedést elérni, a felhasználók szélesebb körének elérése, valamint a digitalizált dokumentumok folyamatos közzététele. Hosszú távú cél pedig a teljes hungarika-kataszter digitalizálása. 2022-2026-ig terjedő időszakban a társadalmi igények kiszolgálása érdekében a nagy érdeklődésre számot tartó dokumentumokat digitalizálják, illetve az állományvédelmi szempontból szükséges eredeti dokumentumokat vonják ki a forgalmazásból, és az állapotuknak megőrzése céljából készített másolatot szolgáltatják.

Ezután **Dr. Urai-Tóth Éva** előadása következett *Az Országgyűlési Könyvtár digitalizált gyűjteményei és szolgáltatásuk* címmel. Előadásából megtudhattuk, hogy mit és hogyan digitalizál-

nak, hogyan szolgáltatják a digitalizált dokumentumaikat, és mik a jövőben terveik. Jogi szakkönyvtárként és a törvényhozás könyvtáraként digitalizálják a jogi forrásokat, jogi szakirodalmat és a Magyar Parlamenti Gyűjtemény dokumentumait. 2010 óta eltelt 11 év alatt 4 millió oldalt digitalizáltak (Digitalizált Törvényhozási Tudástár 1-2.: 3,5 millió oldal, Jogtudósok életműve, saját digitalizálás: 500 ezer oldal). 4 szkenneren 2,5 fő digitalizáló és 2 fő tartalomszolgáltató munkatárs végzi a feladatokat. Az elkészült digitalizált dokumentumok a katalógusukból kereshetők le, megtalálhatók a honlapjukon, a Hungaricana adatbázisban. Az előadást a tervezett munkák ismertetésével zárta: Magyar Jogi Portál létrehozása, Ghyczy'150 projekt, Muzeális-digit projekt.

A következő előadásban **Márku Mónika és Török Csaba** a *József Attila Megyei és Városi Könyvtár digitalizálási stratégiáját és digitális gyűjteményét* mutatták be. Két kollégánk a kezdetektől foglalta össze digitalizálási munkáinkat. 2009 áprilisában jött létre a digitalizáló csoportunk 3 fővel még a régi épületünkben, az Országos Széchényi Könyvtár ajánlásával megvásárolt 3 darab géppel kezdtek meg a munkát. Nem elégedtünk meg az automata OCR minőségével, hanem 100 %-osan javítottuk ki a szöveget jelentős munkabefektetéssel. Ezen kívül elindult a megyében megjelenő helyi periodikák gyűjtése, nagyon sok falusi újságot kaptunk meg pdf-ben. Mindezekből elektronikus könyvtárat építettünk CMS alapon, ami elérhetővé vált a honlapunkon. Aztán egy hazai városi könyvtár szerzői jogi bonyodalma miatt az akkori elektronikus könyvtárunkat kénytelenek voltunk leszedni honlapunkról. Nagy előrelépést jelentett számunkra, hogy a Könyvtári Digitalizálási Stratégia pályázaton több mint 24 millió Ft-ot nyertünk. Kialakítottuk a 2019-2021-es évre vonatkozó digitalizálási tervünket, létrehoztunk három témában (bányászat; megyei színháztörténet és a megyei trianoni események) oktatási céllal tartalmakat, amelyekhez módszertani ajánló is készült. Ennek alapja a helyismereti aprónyomtatványaink voltak, amit e pályázati feladatnak köszönhetően

kezdünk feltárni. Egyik fiókkönyvtárunk területén helyeztük el a megvásárolt szkennert, amelyen többen végezték a digitalizáló munkát. Több mint 10.000 db az Országos Széchényi Könyvtár által előírt formátumú digitális felvétel készítették el kollégáink. A digitalizálás során létrejött tartalmak részletes tárgyi és formai feltárása is megtörtént szabványos formában. Ez a munka megalapozta egy korszerű, helyismereti digitális gyűjtemény létrejöttét. Mára a helyi napilapok szinte teljes egészében kereshetőek és megtekinthetőek online a II. világháborút követő évektől 2016-ig, ezt egészíti ki az előbbieken részletezett KDS-K pályázat keretén belül létrehozott tartalom. A helyi sajtótermékeket folyamatosan kiegészítjük a szerzői jogvédelem alól mentesült helyismereti könyvek közzétételével, valamint egyéb helytörténeti dokumentumtípusok (állóképek, audiovizuális anyagok stb.) digitalizálásával. Terveink szerint 2025-re az országos stratégiával összhangban létrehozunk Komárom-Esztergom megyében egy korszerű, folyamatosan bővülő helyismereti könyvtári digitális szolgáltatást.

A közös ebéd után a **Kovács Beatrixtól**, az Országos Egészségtudományi Szakkönyvtár könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kollégájától tudhattunk meg a könyvtárközi szolgáltatásukra vonatkozó lényeges információkat, helyi tapasztalatokat. Az orvosi, egészségügyi témájú szakirodalmat gyűjtik, fontos szerepük van az orvostudományi könyvtárak együttműködésében. 75 %-ban folyóiratcikket, főként magyar cik-

keket szolgáltatnak könyvtárközi szolgáltatásban. Elsősorban e-mailen érkezett kéréseket teljesítenek, ritkábban az ODR felületen keresztül. Előadásának végén néhány kedves olvasói/könyvtári visszajelzést osztott meg a résztvevőkkel.

A konferencia záró bemutatója előtt **Mikolasek Zsófia** beszélt egy olvasói felmérésről, amelyből kiderült, hogy a válaszadók egyharmadának valamennyire megváltoztak a könyvtárhasználati szokásai a Covid járvány óta. Ebben a felmérésben azt is kiderült, hogy az online szolgáltatások közül leginkább az e-book kölcsönzést vennék igénybe, így arra gondoltunk, hogy próbáljuk meg ezt a szolgáltatást bevezetni könyvtárunkban. **Sipos István** jóvoltából a jelenlévők megismerhették a könyvtárunk által választott e-book/hangoskönyv kölcsönzési rendszert, a *Cloud Library*-t. Ez nem csak egy mobilapplikáció, hanem PC-n/Kindle-n/táblaeszközökön is elérhető, és kimondottan közkönyvtárak számára készült. Kis részben vannak benne szakkönyvek, nagyrészt bestsellerek, szórakoztató irodalmak. A rendszer úgy van kitalálva, hogy könnyen használható legyen.

A **Nemzeti Kulturális Alap** támogatásával megvalósult XXI. ODR konferenciára az előző évekhez hasonlóan több mint 100 kolléga és intézményvezető érkezett az ország minden tájáról. Az előadásokról készült videofelvételek megtekinthetők a Videotorium oldalán

(<https://videotorium.hu/hu/search/any/21.%20odr%20konferencia>)

Hátrányból – előny

SCHMÖLTZ MARGIT, ESZTERGOM, HELISCHER JÓZSEF VÁROSI KÖNYVTÁR

Mikor már azt hittük, hogy a járvány alatt a könyvtárakat ért csapások után minket már nem jöhet újabb meglepetés, tal az elszálló rezsiárak okoznak rést. Esztergomban, a fenntartó döntése nyomán a városi könyvtár nyitva maradhat. Ami eddig legnagyobb hátrányunk volt (vagyis hogy nincs önálló épületünk, hanem egy gimnázium könyvtárában működünk), egyszerre előnnyé vált. Amíg az iskolát fűtik, mi is nyitva tarthatunk. A hozzánk tartozó Kapcsolatok Házához, amely gyermek- és ifjúsági központként működik – azzal a kéréssel fordult az önkormányzat, hogy fogadjuk be a három, ideiglenesen bezárt művelődési ház csoportjait, programjait.

Az elsőre lehetetlennek tűnő feladatot közös erővel, összefogással oldottuk meg. Jó ideje működik nálunk egy kulturális kerekasztal - a művelődési intézmények vezetőivel ülünk össze havonta. Ez alkalommal jól jött, hogy már ösz-szeszokott csapatként álltunk neki a feladatnak, megbeszéltük, hogy milyen preferenciák mellett fésüljük össze naptárainkat. Végül szinte minden csoportnak találtunk időt és helyet. Néhány kisebb csoportnak a könyvtári olvasóteremben biztosítunk ideiglenes otthont: gyöngyfüzők, csuhások népesítik majd be asztalainkat délutánonként. Nem csak átmeneti működési helyet szeretnénk biztosítani ezeknek a közösségeknek, hanem igyekszünk bemutatni nekik a könyvtár

szolgáltatásait. Hiszünk abban, hogy aki bármilyen okból ellátogat hozzánk, az később vissza tér. Legalábbis ez a legfőbb törekvésünk.

Színházi előadások, fotóklub, sőt filmforgatás is zajlik majd tereinkben. A változatos érdeklődési körű embereknek igyekszünk érdekes olvasnivalókat kínálni, illetve mindenkit programkínálatunkkal bocsájtunk útjára. Ezek a közösségek a fűtési szezon végén visszaköltöznek majd saját, eddigi működési helyükre, de mi, könyvtárosként azt reméljük, hogy addigra megszeretik a könyvtárba járást is. Bízunk benne, hogy a kényes szülte helyzetet akár a könyvtár, illetve a leendő olvasók javára tudjuk fordítani.

Az emelkedő energiaárak egy másik nézőpontot is előtérbe helyeztek, amelyet a leendő

Szépülnek és gyarapodnak fiókkönyvtáraink

MÁRKU MÓNKA

A tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár *Kertvárosi Fiókkönyvtára* gyermekrésztlegének fejlesztésére nyert pályázati forrásból mintegy 340. 000 Ft-ért megtörtént egy régi, elavult 4,40 x 2,90 méteres polcrendszer bontása, a közel 40 négyzetméteres falfelület koszos, penészes festékrétegének lekaparása, megtisztítása, penészgátló koncentrátummal történő kezelése, 2-szeres glettelése és 2-szeres festése. Az elbontott polcrendszer helyett 446. 400 Ft értékben 18 mm-es laminált bútorlapból teljesen új, az állomány dokumentumainak méretéhez igazított polcrendszer készült. Szintén a pályázati keretből került beszerzésre 8 db 34 cm magas, piros támlás és ülökés gyermekszék 108. 661 Ft-ért, valamint 2 db 120 x 80 cm-es asztal is 43. 722 Ft-ért, melyet 33. 286 Ft saját forrással egészített ki a könyvtár. Mindezen fejlesztésekkel a Kertvárosi Fiókkönyvtár modernebb, kényelmesebb bútorokkal, tisztább környezetben tudja fogadni gyermekolvasóit, s az óvodai és kisiskolások könyvtári foglalkozásai is egy szebb környezetben valósíthatóak meg a jövőben.

Vegyes ízelítésű időutazás underground alsóról Nász János

Az UFO (Új Forrás) októberi lapszámbemutatójáról **Jász Attila/Csendes Toll** főszerkesztő uram azzal pikírt megjegyzéssel bocsátotta szárnyra az ez évi nyolcadik friss lapszám példányait, hogy itt és most egy korty bort kell inni, egészségünkre, mert ez hogyismondjuk „része-

könyvtárépület tervezésekor inentől kezdve nem lehet figyelmen kívül hagyni: ez pedig az energiahatékonyság. Ha Esztergomban eljutunk az új könyvtárépületének tervezéséhez, ez a szemlélet át kell hogy hassa az egész folyamatot: a tervezésben, a kivitelezésben és a későbbi működés fenntarthatóságában egyaránt kiemelt szerepet kap majd. Ugyanakkor a mostani válság megmutatta: a közösségek működéséhez befogadó terekre van szükség. Élhetetlenné válik egy város, ha tagjai nem tudnak találkozni. Szerencsére nálunk, Esztergomban sikerült megoldani az energiaválság okozta kihívásokat, bár bízunk benne, hogy rövidesen újra az összes kultúrintézmény kinyithatja majd kapuit

Nagy Béla, Tatabánya 07. számú választókörzetének önkormányzati képviselője 2022-es képviselői fejlesztési keretéből közel 1 000 000 Ft-ot ajánlott fel a József Attila Megyei és Városi Könyvtár *Újvárosi Fiókkönyvtára* számára 2 db Midea MG2X-18-SP Xtreme Save típusú oldalfali split klíma vásárlására és telepítésére. A hűtő- és fűtőberendezéseket a legkedvezőbb árajánlatot kínáló Keszler Klíma Kft. telepítette összesen bruttó 988 060 Ft (nettó 780 000 Ft + ÁFA) értékben.

Reményeink szerint a klímák telepítése több évtizedes problémának vet véget. Az Újvárosi Fiókkönyvtárban elhelyezkedéséből fakadóan (téglaépület felső szintjén, korszerűtlen nyílászárókkal és szigetelés hiányában) már régóta jelentett gondot mind az ott dolgozó kollégáknak, mind a könyvtár használóinak az olvasói terek elviselhetetlen légköre, ami a szellőzés hiányából és a nyáron, akár 36 Celsius fokos hőmérsékletből adódott.

ges” szám. Az irodalmi válogatás mindegyike valahogy kapcsolódik a bacchusi mámor okozta korlátozásainkat felszabadító valamiféle közlés-vágyhoz, amely során megannyi szépirodalmi alkotás látott napvilágot a mért idők során. Amúgy a KOR-HELY bevezetője szépen átve-

zette **Kiss Llaci** (URH, Európa Kiadó és számos formáció így Lj-vel hangsúlyosan) meghívását, aki életműveinek időutazását fordított kronológiával kezdte, miután a nemrég megjelent cd-jéről a *Kép* című számmal oldotta fel a várakozás izgalmát. „Azért van a Napnak teste, hogy az ember szerethesse”. Persze ennek a sornak többféle analogikus megfejtése is lehetne, mint például ez: bármi van nap, mint nap szeressünk élni.

Minden képnek, mint ennek a dalnak is van egy nem létező-létező nőalakja, a zene inspirálta költészet, ami egy szent nagy ajándék. És ahogy az lenni szokott a főszerkesztő és vendége diskurzusa következett, közbeszúrva a múlt emlékeit idéző zenék egyfajta búcsúztatása, a korban elvetett értékeinkről. Hiszen a mai napig érvényesnek tűnő szövegek nem azért készültek, hogy az alkotó géniuszát emelje ki, hanem a „szcénuszát”, az egymást ellentmondásosan váltakozó időszakokból rögzítve dalnok-kronikásként a közösségi élmények katarziséját.

Mert ha adott a közismertség megléte, akkor úgy a kiemelkedő egyéniségek viszik hátukon a közösségeiket, együttlétükkel egy korszak életérzéseit kifejezve. Nem az üzleti szempont, nem a karriervágy hajtotta egykor a gomba módra szaporodó és rendszerkritikus, underground zenekarokat, hanem egy őszinte együttérző, együttműködő élet reménye. A jelenkor erkélyéről (*Erkély* című dal) is ott a visszatekintés lehetősége arra, hogy, mennyire jöttek át a gondolatok ide, időt utazva, hogy több a világ, mint amit kilátunk belőle. Merítkezzünk meg a levegőben, ismerjük meg a pillanat csodáját, „megszépül minden bennünk az ébrenlét és az álom határán”. Kedves Llaci, lakhatsz akár Ausztráliában és egyszerre Magyarhonban, talán azért, hogy mindig haza tudjál találni, bár az örök nyugtalanság újra meg újra elküld felfedezni egy nekedyaló érdekést, az, ami Van végtelen tárházából. És habár másként szólnak meg az angol nyelvű dalok, Seres Rezső Szomorú vasárnapjának átírata, a tangó, az urbánus melódiák, de tudatod velünk azt, ami most annyira modern, és aminek nincs gyökere az két év múlva tegnapi újság. Hát a „zene lehet egy olyan eső, amelynek minden cseppje egy emlék”. Kiss Llaci az Kiss Llaci, itt járt nálunk nem ez volt tőle az utolsó tangó: „lesz ez még így se, ha tudtam volna, hogy így lesz... csak az utolsó legyen szép!” Egy csepp Llaci meg örökre itt marad velünk.

(UFO Nyitott rezervátum – Vendég: Kiss László (URH, Európa Kiadó), József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya, 2022. október 25.)

MÁSODIK KIÁLLÍTÁS A JAMK- BAN 2022. 10. 15. AZ ISMERTETŐT BÁNFI J. ART MAGISTER ÍRTA

A TATAVÖLGYI ALKOTÓK képzőművész csoportnak 2022. október 15-én nyílt a második JAMK-beli kiállítása.

Az emeleti folyosó a kisméretű alkotásoknak kedvez, talán ezért ezek vannak túlsúlyban. Kivétel Bánfi József képea maga egy méteres méretével, de nem nyomja el a többi alkotást, és a részletgazdagsága miatt a közléről szemlélés még kedvező is. A képek színvonala a nemzetközi mezőnyben is megállná a helyét. Alkotónként rövid elemzést adunk a kiállított művekről.

BÁNFI JÓZSEF: FEHÉR FÉNYBEN ----- NAP-
ÚTKERESŐK

Mind a kettő cím élő. A kép megnézéséhez a nagyobb méret kihozza a kép valódi szépségét. Ez a kép már több évvel ezelőtt készült. A képi mondanivalója egyszerű, nagyméretű, gazdagon mintázott. Fehérsége a végtelenség, az időtlenség érzetét kelti. A figurális kép kompozíciója meggyőzően emberi mondanivalót ad. A kiemelt központi figura a geometrikus formáival érdekesen vonzóvá válik. Ő az időtlenség, a nem múltó idő birtokosa. A többi megfogott személy nem megmagyarázható magatartással helyezkedik el a kompozíció körvonalában. A felső mező kiegészíti a kép színvilágát, és valamit elárul: ezek az emberek valamilyen viszonyban vannak ezzel a mezővel. A főalakok tudatos, főleg tudós földi lények, azt is tudják, hogy a VILÁGMINDENSÉGBEN nincsenek egyedül. A kör területén lévő az életükhöz méltóan, befelé fordulva csak önmaguk világával foglalkoznak.

MEGYESI DÁNIEL: NEPTUNUSZ A TRITON FELSZÍNÉRŐL NÉZVE

Megyesi az alkotói munkássága elején tartó, de a művészetet komolyan vevő ifjú művész. A valóságos formákhoz ragaszkodik. A csillagászati vonzódását kompozícióba foglaltan vallja. Betekinteni az ismeretlenbe, a kozmoszba izgalmas. Erről a világról keveset tudunk, ezért a fantáziának nagy a szerepe. Az eddig látott képei ezt igazolják. Dánielről tudott, hogy valóban tudományos magasságban, csillagászatot tanult. A messzenéző távcsövek és a hozzá kapcsolt csillagászati matematika számára járt terület. Ehhez kapcsolódik a fantáziája, és ez adja a végtelen

birtoklásának igazát. A kép szépségéhez egy másik vonal is kapcsolódik: az alkotó kertész-mérnök. Nem csak a végtelen, de a közeli titkok, szépségek is megjelennek képén.

NEDVES PÉTER: PORTÁL 02

Nedves Péter is munkássága elején tartó, ígéretes alkotó. A SZÜRREALISTA gondolkodás a fiatalság jogos alkotóterülete. A szabadon szárnyaló fantázia, a hozzá illő ragyogó színek a derűs alkotókedv megjelenése és művelése.

A képen szereplő motívumok egyforma igényvel lépnek elének. Az emberi kéz által megformált fagerendák ugyan olyan szépséget képviselnek, mint az /arany/hal és a jól megfogalmazott szép hölgy. A tündérvilágot így lehet elképzelni, Péter pedig a koránál fogva csak így képzelheti el. A képet nézőknek örömmel mutatja a boldogság világát. Hittel vallja: ez a világ a miénk. Itt e kép által igazolódik: a műalkotások világa sokat képes mondani és éreztetni.

SZ. MÁKOS MARGIT: EGY HAZÁÉRT KARDDAL, TOLLAL, KULTÚRÁVAL

SZ. Mákos Margit meglepődést okozott az újszerűségével. Ez valóban nem csak új forma, gondolat, de a képi megfogalmazás is új. A zárt kompozíció, a színek különleges világa egy új vonalat ígér. A szöveg beépítése még akkor is újszerű, ha az olvashatósága nehézkes. Talán így felemelkedik az időtlenség magasztosságába. Az a meglátásom, hogy a kép előtti személyes találkozás most helyénvaló. Ekkor eléri a kép a célját: összehozza a gondolkodni akaró embert az alkotóval. A harmadik dimenziót jelentő könyv együtt él a kép többi részével. Az írás szövegben, versben magasrendű emberi szellemet mutat.

SONNA LÍVIA: A FASOR

Lívia a Bányász szakkör aktív tagja, ígéretes alkotásai miatt kapott meghívást a Tatavölgyiek csoportjába. A rá jellemző realista megközelítés egyéni vonala tovább fejleszthető. A Faszor című képe kimondottan lírai. Az impresszionizmus kellemes, fényvel telített világába viszi a nézőt. A további alkotómunkájára valóban figyelni érdemes.

SULYOK TERÉZ: TAVASZ

Az akvarell technikája valóban a megcsodálandó világot hozza elénk. A színei különleges belső fényvel élnek. A táji részletek egybe állnak a figurával. Egymás javát szolgálják. Használja a realista megformálás mellett a szimbolizmus sejtelmességét is. A kép mondanivalója nem kívánja az emberi szavakat. Terének van egy nagyon jó emberi tulajdonsága: derűs nyugalommal osztja meg képein keresztül a természet örömeit a képei előtt állókkal. A technika, az akvarell, és ahogyan felviszi a hófehér papír felületére nagy tudással párosul.

KÓTHAY PÉTER: SZÍVDOBBANÁS

KÓTHAY PÉTER: TÖRÉSPONT

A Tatán élő alkotótársunk új a csoportunkban. A szemlélete a nemzetközi LÍRAI ABSZTRAKT vonalába tartozik. Szélesíti a kiállításon megjelenő képeink technikai, és főleg korszerű megjelenését. Meg kell nézni a NEMZETKÖZI MŰVÉSZETI GALÉRIÁK kínálatát. A Kóthay képe itt megállja a helyét. A LÍRAI ABSZTRAKT a végtelen lehetőségével jelenik meg a tájékozódni vágyó előtt. A világlátása valóban nagy. A narratívára nem ad, de nem is kell. A képművészetnek a modern vonulata a szem érzékenységére épít. A falon megjelenő két kép ennek valóban meggyőző és szép példája. A konzervatív alkotó világ tele van korlátokkal, szabályokkal. A legfontosabb az ember anatómiájának a képi törvényekkel összhangban való megfogalmazása. A LÍRAI ABSZTRAKT EZEN A TERÜLETEN TELJESEN SZABAD!

A színek játéka nagyon meggyőző. A szürke a színűtés mesterei megfogása. Realista megközelítést nem igényel. Erre mondható: férfias megközelítése a kompozícióban szereplő lelki, művészeti problémakibontásnak. A szürkék a lelki megnyugvást adják, a második a lírai absztraktnak az a megjelenése, amikor már szövegi igény is fellép. A megközelítés széles sávban lehetséges. A kiállításunkon megjelenő „SZÍVOBBANÁS” informel világa mi kiállításainkon teljesen új. Játszanak a szürkék, és ebbe tör bele az a vörös valóban egy dobbanásnyi vonal. A „TÖRÉSPONT” közelebb van az ismertekhez, a konvenciókhoz. Akarattal egy ablakkal és a környezet együttélésével mozgatja a képzelő erőt. A hihetetlenül finom részletek a néző szemét valóban uralják.

ROCHLITZ GYÖRGY: PLEIN AIR

ROCHLITZ GYÖRGY: RÉVKOMÁROM

Egy hosszú alkotói út fémjelzője ez a két alkotás. Az első az akvarell festészet nagyon szép példája. A táji rész kellemes játékot nyújt a szemnek. A természet öröme, az együttélése egyértelmű. A RÉVKOMÁROM pasztell technikája a mesterségbeli tudás bizonyítéka. A többéves alkotói és szakköri vezetés egy nagy magabiztonságot eredményezett. A formajátéka, a színvilága a realizmus, a magyar alkotóművészet hagyományára épül. Az egészséges, a néző nemes igényét figyelembe vevő ez a stílus. A kiállítási közönség tetszését egyértelműen megnyeri. Az első kép a festőiséget, a második kép a tárgyi hűséget szolgálja.

SZILÁGYI TIBOR : ÖSERŐ 1, ÖSERŐ 2

A művészettörténelmi hagyományok még sok meglepetést tartalmaznak. Az elődeink törekvése, stílus és kifejezőmód használata segítséget is ad, kijelöli az egészséges utat. A keresett kifejezőmód erre épül, a hagyomány továbbélése a cél.

Megjelenik az egyéni út, erre építeni már lehet. E két alkotás az út megtalálásának szép bizonyítéka. Szép és ütőképes a színek játéka, melyek alátámasztják a fő gondolatot. Az önmagába zárt, de azt széttörő forma a szemnek szórazótató életet tár elénk. A foltok, vonalak a megtalált világ, a kubista törekvések túlhaladását adják. A modern világunk teljesen új formajátékot kér. Ezeken az alkotásokon ez nem csak megjelenik, de magabiztos erővel is bír.

SÁRRINGER ANNA: KOMPOZÍCIÓ A FEHÉRRE

SZERETJÜK MÓRICZ ZSIGMONDOT

NAGY EDIT

Ki ne ismerné Móricz Zsigmond nevét és műveit?!

80 éve, hogy elhunyt neves írónk, többek közt ennek apropóján választottuk őt beszélgetésünk központi témájául –meg, persze azért, mert a műveit szeretjük.

Életéről, irodalmi munkásságáról szólt az októberi Olvasólámpa.

Egy fontos kép. A nemzetközi Művészeti Galériák világát mutatja a nézőnek. Bármelyik kiállítóhely szívesen falra tenné ezt a kompozíciót. A környezettel együtt élő, a reflex színekkel játszó. Napi teendőm, hogy az Interneten át meg nézem a nemzetközi művészvilág törekvéseit. Rendkívül vegyes, a semmit mondótól a valóban a korunk érzelmvilágát vizsgáló műalkotásig minden megtalálható. Az Anna képe ezek között egyszerű motívumával, de erősen fantáziát vonzó szépségével figyelemre méltó értéket képvisel.

ZÁRÓ MONDATAIM: a falon felsorakoztatott alkotások színvonalukkal, az alkotók egyéniségét megmutatva városunk érdeklődő látogatóit jogos örömmel töltik el. A kiállítás utáni beszélgetés ezt igazolja.

Köszönet a JAMK vezetőinek!

A TATAVÖLGYIEK ALKOTÓCSOPORTJA most nélkülözi négy alkotótársunk képeit. FEKETE FLÓRA, IPACS MÁRIA, SZENDŐFI PÁL más területen mutatja be tudását. A jövőben számítunk rájuk. VÉGH KATALIN kitűnő rajzoló egy budapesti csoportban lett érdekelt.

A lelkes klubtagok közül Murányi Ferencné és Englerth Miklósné elevenítette fel Móricz főbb életrajzi eseményeit, irodalmi alkotásairól már közösen társalogtunk. Szinte mindenki hozzászólt, a számos megfilmesített művével, kötelező olvasmányaival mindannyian találkoztunk. Árvácska, Rokonok, Pillangó, Szerelem, hogy csak néhányat említsek, de az Erdély-trilógia és természetesen a Légy jó mindhalálig is szóba került. Ez utóbbi darabban Hodossy Ildikó amatőr színjátszóként egykor szerepet is kapott.

Most is, mint általában, az irodalmi példákhoz saját élmények kapcsolódtak. Visszaemlékezések, no meg kulturális és könyvajánlók.

Tagtársunk, Sisa Mária november 7-én, a JAMVK Népház Úti Fiókkönyvtárában nyíló fotókiállításának megnyitójára invitálta a társaságot, másvalaki a Keresztény Értelmiségiek

Szövetsége által szervezett Hullámozó vőlegény c. Tamási Áron darabra hívta fel a csoport figyelmét

A kulturális élménybeszámolókat követően a novemberi foglalkozásunk fő témáját választottuk ki.

A javaslatok között elhangzott Galgóczi Erzsé-

bet és Thury Zsuzsa neve is, de végül Palotai Borisra esett a választás. Következő alkalommal róla és műveiről beszélgetünk.

A klubnap végén az előadók egy-egy ajándékkönyvvel lettek gazdagabbak, a többiek irodalmi élményekkel feltöltődve búcsúztak egymástól.

Ismét jótékonykodtunk

MÁRKU MÓNIKA

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár is csatlakozott a Magyar Ökomenikus Szeretetszolgálat és a Foxpost közös jótékonyági akciójához, melynek során mesekönyv gyűjtést szerveztek rászoruló gyermekek, családok számára. Jó állapotban lévő, de már nem használt mesekönyveket, ifjúsági regényeket vártak babáknak va-

lóktól egészen a tiniknek szólókig, melyeket karácsonyra eljuttatnak a támogatott rászoruló családokhoz. A dolgozók felajánlásaiból egy nagy doboznyi könyvet gyűjtöttünk mi is és vittük el november 3-án a legközelebbi Foxpost automatába, hogy útnak indítsuk azokat egy jó cél érdekében.

(Fotó: Pukló Dániel)

KönyvtárMozi szakmai napok – 2022. október 25-26., Békéscsaba
Márku Mónika

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Békés Megyei Könyvtár idén 2022. október 25-26-án rendezte meg KönyvtárMozi szakmai napját Békéscsabán, melyre a KSZR könyvtárak könyvtármozi koordinátorait és vezetőit várták. A József Attila Megyei és Városi Könyvtárat Jómagam és Török Csaba kollégám képviseltük.

Rakonczás Szilvia, a BMK igazgatója

A szakmai nap első napja az illusztris vendégek és a megjelent kollégák köszöntésével indult. A két napos program házigazdája és moderátora Rakonczás Szilvia a BMK igazgató asszonya volt. A konferencia résztvevőit először Varga Tamás Békéscsaba kultúráért felelős alpolgármestere köszöntötte. Beszédét egy kis magyar filmtörténeti kitekintővel indította, majd a KönyvtárMozi kezdeményezés sikereiről, közösségépítő- és szolgáltatásbővítő szerepéről, valamint a benne rejlő pályázati lehetőségekről szolt. Varga Tamást Szegedi Balázs, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke követte, aki személyes benyomásait ismertette mind a könyvtári szolgáltatásokról, mind a KönyvtárMozi sikeréről. Hangsúlyozta, hogy a program keretében vetített filmek egyaránt értéket képviselnek a mai közösségi médián keresztül terjedő videókkal szemben. Ramháb Mária, az IKSZ elnök asszonya az elmúlt hét év eredményeiről tartott számvetést. Véleménye szerint, és ahogy azt a statisztikai adatok is tükrözik a KönyvtárMozi mind techni-

kailag, mind tartalmilag, mind szakmailag, mind pedig együttműködésben is működik, bár meggyenként különböző intenzitással. Elmondható, hogy a 2015-ben elindított projekt sikere töretlen. A 2015-ös elindítása óta a 250 vetített film 2022. októberére 756 címre bővült. A 98 településből azóta 587 település és 4 könyvtárbusz lett.

Ramháb Mária, az IKSZ elnöke

A kezdeti vetítések száma (239) mára több mint 13 000-re nőtt (13 234), s a résztvevők száma is csaknem 52-szeresére nőtt (4030-ról 211 202-re). Ahhoz, hogy ez a szolgáltatás sikeresen működjön, nagy mértékben szükség van a települési könyvtáros hozzáállására, s nem utolsósorban a feltételrendszert is meg kell hozzá teremteni. Annak ellenére, hogy az utóbbi években több tényező is gátolta a KönyvtárMozi (siker) működését, pl. Covid miatti könyvtárbezárások, napjainkban pedig az energiaválság miatti korlátozások, az intézmények újranyitásától folyamatosan működik a szolgáltatás. Azokon a településeken, a legsikeresebb ez a program, ahol folyamatos a szakmai fejlődés, nyilvánvaló a megújulni vágyás, a szemléletváltás és sokat jelentenek a kiadott szakmai útmutatások is. Szintén a szolgáltatást erősítik a kiírásra kerülő pályázati lehetőségek. A holtpontról való elmozdulást, melyet a jogviták, a hosszú tárgyalási folyamatok és az együttműködő partnerek keresése jelentettek, végül egy hármassal együttműkö-

dési megállapodás adta. Ennek keretében, több mint egy éves tárgyalásokat követően végre megállapodás született az IKSz, az MNFI és az MTVA Digitális Műhely Kft. között, mely adatszolgáltatáson alapul, s a szerzői jogdíjakat kívánja tisztázni. Az új felhasználói szerződésekben egy új szempont is bevezetésre került: a tanóra, óvodai foglalkozás keretén belül megvalósuló vetítés, mely mentesül a jogdíjfizetés alól. Mindezek mellett új együttműködési partnerként megjelent a Dunaversitas Egyesület is. Ennek során a KönyvtárMozi programban részt vevők közül összesen 8 főnek lehetőségük nyílt arra, hogy Lakitelken elvégezzék a Séra Sándor nevével fémjelezett szakmai kurzusokat, ahol először műhelymunka keretében filmelemzéseket készítettek és a filmkészítés technikai ismereteit (vágás, világítás, stb.) sajátították el csapatmunkával. Ennek eredménye 30 filmajánló készítése lett. A munka eredményeként megszületett egy egységes filmelemzési szempontrendszer és az elkészült elemzések felkerültek a honlapra. A második kurzus már döntően a filmelemzésről szólt, melyek sokat segítettek a KönyvtárMozi szervezőinek. Előadása végén elnök asszony a legnépszerűbb, legtöbbet vetített filmek listáját mutatta meg. A szakmai program délelőtti utolsó előadásán Mikulás Ferenc, a Kecskemétfilm Kft. ügyvezető igazgatója ismertette a filmstúdióban folyó munkát, bemutatta az elmúlt évek sikeres és népszerű projektjeit, mint pl. a Magyar népmesék, a Cigánymesék, a Mátyás királyról szóló, az Árpád-házi szentek életét bemutató és a Toldisorozatokat. Néhány mondat erejéig kitért a filmstúdió történetére, és a külföldi megrendelésekre. Előadása végén Ramháb Mária a könyvtárakért és a könyvtárügyért végzett munkájáért elismerő oklevelet és emléklapokot adott át Mikulás Ferenc részére.

A szakmai nap második felében először Erdős Emese, a Nemzeti Magyar Filmintézet oktatási referense mutatta be a Filmarchívum oktatási programját. Az ún. Klassz program három alappillére épül, melyek az online tartalmak, a programok és a filmek. Az online tartalmak az alapfilmek.hu oldalon keresztül érhetőek el. Itt 460 film került eddig feldolgozásra szócikk formá-

jában sok-sok érdekességgel bárki számára közérthető módon. Az Alapfilmekre épülő Klassz programban ötleteket és segédanyagokat kínálnak arra, hogy hogyan lehet a filmeket az oktatásban és a tanulásban hatékonyan felhasználni. Prezentációs óratervek, tantárgyakhoz kapcsolódó összeállítások, kvízek, toplisták, online játékok, feladatlapok állnak rendelkezésre egyre bővülő számban. Ezek ismertetése után megtudtuk azt is, hogy milyen országos programokat szervez, illetve vesz részt az NMFI, hogy projektjeiket népszerűsítsék. pl. Kapolcson, a Művészetek völgyében interaktív gyermekfoglalkozásokat tartanak; Magyar Film Napja alkalmából rendezett programok; Nagy Magyar Filmteszt; Online Pedagógus Műhelymunka; Konferenciák és panelbeszélgetések; Nagylátószög című kiállítás; stb. A Filmek alappillére a Videotoriumban, a köznevelési intézmények számára hozzáférhető filmeket jelenti. 2020. decemberében 10 film tesztelése indult meg 10 felkért iskolában, majd ez 2021 februárjától országos szintre bővült 17 film részvételével. 2021. májusa óta pedig mintegy 30 film érhető már el országosan. A programhoz az elindulását követően egyre több szervezet/egyesület csatlakozott, pl. KIFÜ, Oktatási Hivatal, KönyvtárMozi program, Magyartanárok Egyesülete, Történelemtanárok Egyesülete, Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete, Ludwig Múzeum. stb. A jövőbeni cél új projektek, tervek létrehozása és nemzetközi, európai kiterjesztése. A projekt népszerűsítése, hirdetése jelenleg is több csatornán keresztül folyik, pl. facebook-oldal, hírlevél, oktatási hivatal. A program keretében megvalósított és megvalósítani kívánt rendezvények: az Egyetemi Filmklub, a Pedagógus Filmklub, az interaktív diákfoglalkozások, a Filmarchívum-i séták, a programok kiterjesztése az óvodás korosztálynak, diákvetítések megvalósítása országosan mozikban és könyvtárakban, valamint a Budapesti Klasszikus Film Maraton Junior.

Mielőtt elindultuk volna interaktív városnéző sétánkra Rakonczás Szilvia, a BMK igazgató asszonya vázolta fel számunkra hogy Békés megyében mennyire sikeres a KönyvtárMozi program, majd Palkovics Brigitta könyvtáros szem-

léltetett egy LEGO- és képregény-készítéssel kiegészített bucsai KönyvtárMozi foglalkozást.

Palkovics Brigitta

Interaktív városnéző sétánkon megismerkedtünk Békéscsaba Munkácsy Negyedével Juhász Zoltán vezetésével. A séta során meglátogattuk Munkácsy szülőházát, vendégül láttak minket az emlékházban működő Kolbászdában, majd a Munkácsy Mihály Múzeumban megtekintettük a Terrakotta hadsereg – Az első császár üzenete című időszak kiállítását.

Visszatérve szálláshelyünkhöz még bepillantást nyerhettünk a Békés Megyei Könyvtár zárás előtti életébe is. Az első nap zárásaként a Toldi című egész estés játékfilmet néztük meg.

A szakmai nap második napján először Kétegyháza látogattunk el, ahol a Községi Könyvtárban egy gyermekfoglalkozás részesei lehettünk. Megérkezésünkkor Dr. Rákócziné Tripon

ÖRÖMFESTÉS ÁCSTESZÉREN

BORBÉLY ILONA

Október 22-én örömfestést tartott **Simon M. Veronika** a **Táncsics Mihály Kultúrház és Könyvtárban**. A művésznő és a szép létszámú csoport munkáját művésztársak segítették. Az eseményen részvételével megtisztelt minket **Stancsics Erzsébet** és **Enyedi Béla** is.

Az ácsteszeri *Kopasz-hegyről* együtt festettek egy-egy szép olajfestményt. A faluban mindenki ismeri e helyet, és tudja nevezetességét. Táncsics Mihály önéletrajzi könyvében úgy emlékezik meg róla, mint amely egész életére eldöntötte sorsát.

Emese, a település polgármestere köszöntött minket, majd egy rövid településtörténetet követően Kiss Ildikó gyermekkönyvtáros tartott számunkra egy KönyvtárMozi gyermekfoglalkozást *Az állatok beszéde* címmel. Az ugyanilyen című népmese megtekintése után a közönség bevonásával a történet jeleneteit elevenítettük meg saját készítésű kellékekkel. Majd a gyermekkönyvtáros kolléganő többféle alternatívát kínált a foglalkozás zárásaként. Például a történethez tartozó/kapcsolódó népdaléneklést, népi játékokat, néptáncot, rímek gyűjtését egy-egy szóhoz, stb.

A foglalkozás után megnézhattuk a helyi ortodox templomot, majd elindultunk Szabadkígyóásra, a Wenckheim-kastélyhoz. A kastély csodálatos épületét kiváló tárlatvezetéssel jártuk végig, végül aztán a műemlék cukrászdájában sütemény és üdítő fogyasztásával zártuk le szakmai kirándulásunkat.

Különleges életút kezdete és zárása e hely. Történetével mintha egy szép magyar népmese indulna, de ami itt történt, az minden igaz.

A tizenkilenc éves Táncsics a Kopasz-hegy alatti dűlön volt úrdolgában szántani. Az amúgy is gyenge ökrei kifáradtak, megszánva őket Mihály a barázda végén kiállt a sorból. Amint észrevette ezt a hajdú, máris suhogott a mogyorófpalcája. „Agyba-főbe verte” Táncsicsot. A botozás testébe, de még inkább lelkébe vágott. A faluban jól ismert és kedvelt Mihály

számára erős volt a szégyen, a megaláztatás. Az ifjú – aki eddig magától értetődőnek gondolta, hogy ősei sorsát folytatja - megfogadta, hogy többé nem megy robotba, kilép a parasztsorból.

Ácsteszéken ekkor egy nagy utat látott meg maga előtt, melyen a későbbiekben mindenhol magával vitte és képviselte a szegények sorsát. Egész életét ennek szentelte.

Nem mindennapi életpályája végén, hetvennyolc éves korában éppen egy szép októberi napon hazazarándokolt Ácsteszére. Bebarangolta szülőföldjét, többek között a Kopasz-dűlőt, ahol fordulatot vett élete. Talán ez a látogatás adott erőt neki ahhoz, hogy öreg napjaiban se térjen le a neki kiszabott útról.

**Emléklap Gyüszi László részére
dr. Simonik Péter**

2022. október 23-án Héregen, a művelődési házban tartott ünnepi megemlékezés keretében vehette át személyesen Gyüszi László, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár könyvtárosa-helytörténésze azt az Emléklapot, melyet a Honismereti Szövetség még a veszprémi Honismereti Akadémia alkalmából ítélt oda.

Az indoklás szerint „az elmúlt években végzett tatai helytörténeti munkásságáért, valamint a honismereti mozgalomban végzett kiemelkedő munkájáért adományozza ezt az elismerést a Honismereti Szövetség” Gyüszi László részére.

Gratulálunk!

Tatabánya – Héreg, 2022. október

„Lelked legyen bekötve az élet kötésébe.”

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ

Megéledő sírfeliratok a tatai zsidó temetőben címmel rendeztek egy egész napos konferenciát Tatán, a Piarista rendházban 2022. október 7-én.

A szervezők és támogatók közt ott volt a Goldberger Alapítvány, Tata Város Önkormányzata és a TK Kisebbségkutató Intézet.

Fotó: Tatai Rend-ház Kft.

A jeles program legjelesebb és legtiszteletreméltóbb előadója Komoróczy Géza, az ELTE Asziriológia és Hebrasztkai Tanszékének pro-

fesszor emiratusa volt. Előadásában ugyan a korhoz és a helyszínhez kicsit távolabbi témát vázolt fel, de akik a zsidók történetével foglalkoznak, szinte kikerülhetetlen. Előadásának címe is a Zsidó helytörténet, zsidó néptörténet volt és ebben a kontextusban beszélt az ókori eseményekről.

Simonik Péter már sokkal közelebb hozta a témát a közönség számára. Térben és időben egyaránt. Ő a Funerális emlékek és helytörténetírás. Egy tatai kutatás tanulságai címmel arról számolt be, hogy egy pályázat keretében, több szervezet és magánember összefogásával milyen munkákat végeztek/végeznek a tatai zsidó temetőben. A sírkövek megtisztításával, leltárba vételével és legfőképpen a feliratok dokumentálásával miként lehetséges majd egy olyan adatbázist, katasztert létrehozni, mely nagyban hozzájárulhat a tatai zsidóság történetének feldolgozásához, a Goldberger Izidor-féle 100 évvel ezelőtti felmérés kiegészítéséhez. Úgy gondolom, hogy ha majd ez az adatbázis elkészül és hozzáférhetővé

válík, sok, Tata történetével, elsősorban a tatai zsidóság történetével foglalkozók számára egy nagyon fontos és nélkülözhetetlen forrás lesz.

Balogh István, az OR-ZSE Judaisztikai Tanszékéről – az előző előadáshoz kapcsolódóan – a tatai zsidó temető XVIII. századi síremlékeiről szóló előadásában. Adatokban gazdag előadásában összehasonlító számokat is közölt az ország más, zsidók által nagy számban lakott településeivel kapcsolatban.

Csáki Tamás, aki a BTM Kiscelli Múzeumának munkatársa egy olyan témát vetett fel, melyre akkor döbbenünk rá, amikor egy zsidó temetőben járva arra csodálkozunk rá, milyen szépek, mondhatni művésziek is az emlékkövek. Minderre a zsidó temetőket feltárók is csak a XX. század elején „döbrentek rá”. Egy új művészettörténeti ág is kibontakozóban volt ebben az időszakban: a zsidó síremlékművészet. Sok-sok képpel illusztrált előadásában nem csak a tatai temetőből hozott példákat, hanem egy szélesebb kitekintést adva, az ország, sőt a határon túl is készített fotókkal mutatta be a síremlékművészet jellemzőbb formáit. Előadásából, de a vetített képek alapján is leszögezhetjük, hogy egy új terület nyílhat meg a művészettörténészek előtt, akik észrevételeikkel, munkájukkal akár a helytörténészek munkáját is segíthetik.

Az ebédet követő délutáni szekció első előadója *Mislovics Erzsébet* volt, aki a Szegedi Tudományegyetem Történeti Segédtudományok Tanszékéről érkezett és Goldberger Izidor örökségének nyomába lépve a tatai zsidó temető sírfeliratainak jellemzőiről beszélt. Alapvetően egy 100 évvel ezelőtt megjelent és Goldberger kutatásait tartalmazó tanulmány – mely sajnos egyelőre csak héber nyelven olvasható – kiegészítésének és feldolgozásának lehetőségéről is szólt. Mindez teljes mértékben összeesengett azzal a kutatással, illetve feltárással, melyről Simonik Péter is szólt.

Bányai Viktória, a Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet tudományos

főmunkatársa a női sírfeliratokat tanulmányozva elemezte azok közlési módjait. E sírfeliratok jelentős mértékben térnek el a hagyományosnak mondható férfi sírfeliratoktól. Minden esetre fontos információkat tartalmaznak az elhunytokról. „*Csupa ékesség a király leánya bent.*” – ez a mondat volt előadásának címe is.

A tatai Kuny Domokos Múzeum művészettörténész munkatársa, *Kövesdi Mónika* „*egy nevezetes familia*” emlékezetéről, nevezetesen a Fischer-családnak a tatai zsidó temetőben található síremlékeiről beszélt és mutatott érdekes felvételeket. Előadásában felvázolta a család történetét, az egyes ágak tevékenységét.

Dávidházi Péter, aki egyébként a konferencia egyik kitalálója és szervezője volt, előadásában ugyancsak egy tatai példát felhozva elemezte dr. Weiner Dávid sírfeliratát nyelvészeti és irodalomtörténeti szempontból is. Előadásának címe alapján: „*Áldó kezed melegét.*” szólt a jeles orvos családján keresztül is a hagyományok őrzéséről és arról, hogy ez az ige hogyan szállt apáról fiúra és így tovább. Az előadó egyébként az ELTE BTK Irodalomtudományi Intézetének egyetemi tanára.

Mind az egyes előadók tartalmas és színvonalas előadásai, mind pedig maga a téma olyan érdekességeket tárt fel az érdeklődő közönség számára, melyről érdemes volt szót ejteni. Balogh István zárszavában is kiemelte a konferencia jelentőségét, dicsérte a szervezők úttörő munkájának jelentőségét, mindazt, amit a lelkes kutatók, történészek, helyi lokálpatrióták a tatai zsidó temetőben végzett korábbi és főleg a jelen pályázat keretében végzett munkájukkal felhívják a figyelmet az ilyen helytörténeti lehetőségekre; hogy ezáltal is jobban megismerhessük egy-egy település történetét, lakóinak összetételét. A sírfeliratok ugyan is nagyon sok olyan adalékot tartalmazhatnak, melyek máshol fel nem lelhetők.

Barna hajnal, avagy 1956 október 23-áról a gyermekkönyvtárban

GEGINÉ KOLOK MELINDA

Október harmadik hetében, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárban többször is tartottunk foglalkozást iskolás gyerekeknek az 1956-os forradalommal kapcsolatosan. A negyedik osztályos kiskamaszok izgatottan érkeztek hozzánk. A foglalkozás a Barna hajnal című papírszínház előadásra épült. Játékos feladatokkal, rávezető párbeszéddel és a tényeket ismertetve igyekeztünk közösen feldolgozni ezt a nehéz, számukra bizony távoli történelmi eseményt. A programon részt vevő gyerekeknek sok

okos, önálló gondolata, egyéni meglátása volt a témáról. A felolvasott történet és mélyreható beszélgetések által, saját érzéseiken keresztül érthették meg, hogy miként érezhették magukat az emberek akkoriban, mi vezetett ahhoz, hogy végül a nép fellázadt a rendszer ellen. Meglátásom szerint, sikerült közelebb kerülni a történetekhez, jobban megértették és értelmezték, hogy mi történt 1956 őszén és miért is ünnepljük ezt a dátumot.

Fergeteges nyomozás Mészöly Ágival

GOLDSCHMIDT ÉVA

A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára Mészöly Ágnes író látta vendégül 2022. október 21-én. Ágnes valamennyi korosztálynak írt könyvet, ezúttal a kisiskolásoknak szóló kiadványait mutatta be élen a Sünimanó címmel. Meglepetten látta, hogy könyvtárunkban a régebbi piros színű kiadás található meg, az újabb kiadás borítója már barna. Rögvest megszavazták a gyerekek, hogy a piros a tetszősebb nem véletlenül, hiszen sokkal jobban magára vonja az ember figyelmét.

Mészöly Ágnes (Fotó: Dományi Zsuzsa)

Az író elhozta a Hanga és Várkony című öt részes sorozatát egyetlen kötetbe foglalva, amelyről megállapítottuk mennyire praktikus, hogy egy könyvben elérhető az összes része, azonban sajnálatunkra nincsenek benne képek. Nem így a fejnélküli úrlény, Slutty történetéről szóló kiadványban. A kis lény pont olyan kíváncsi iskolás, mint találkozónk résztvevői. A sza-

vazások délutánján a résztvevők eldönthették, hogy a három történet közül melyik témát dolgozzák fel. A gyerekek a nyomozós sztorira voksoltak, vagyis Hanga és Várkony találkozásának részletét hallhattuk Ágnes tolmácsolásában. Amikor két, egymás számára idegen ember összeismerkedik, akkor sok mindent megtudunk a másiról például abból, hogy mi mindent hord a táskájában. Vendégünk hozott magával rá jellemző dolgokat, amelyek alapján a gyerekek rájöttek, hogy milyen tulajdonságok, szokások jellemzik őt. Előkerült a táskájából egy műanyag étkészlet. A kicsik nagyon hamar kitalálták, hogy fontos Áginek a környezetvédelem, ezért visz magával kanalat, villát, kést. A pendrive is állandó kelléke a holmijának, amelyen a könyveinek szövege található elektronikusan. A buborékfújó pedig arról árulkodott, hogy vannak gyermekei.

A folytatásban a kisiskolások a könyvírásról faggatták az írónőt. Válaszaiból megtudtuk, hogy a könyvírás ideje változó. A kicsiknek szóló könyvét kevés szöveggel két óra alatt megírta, míg A királyné violája című regénye fél évig tartott. Utóbbi történelmi vonatkozású, ezért Mátyás királyról és koráról sokat olvasott hozzá. Elmesélte, hogy kapott kiadói felkéréseket a közeljövőre, tehát hamarosan újonnan megjelenő könyveit is kezünkben tarthatjuk. Addig is gyertek el Gyermekkönyvtárunkba, ahonnan kikölcsönözhetitek Sünimanó, Hanga és Várkony, valamint a többi izgalmas kötetet!

Mesesarok a gyerekkönyvtárban

GERGINÉ KOLOK MELINDA

2022. október 29-én tartottuk az új évad első mesesarok rendezvényét a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Gyerekkönyvtárában. Szerencsére a programra sokan ellátogattak, szinte megtelt a helyiség. Ezúttal Kovács Éva múzeumpedagógus hozott el egy számára kedves tanmesét a lelkes közönségnek. A történet a madarakról szólt, hogy vajon hogyan kapták a színüket, és hogyan lett a tengelice tollazata ilyen gyönyörű és sokszínű. A gyerekek természetesen nem távoztak üres kézzel, Éva néni sok szép színezőt osztott szét közöttük. Ez után, a már megszokott kézműves szöszmötölő vette kezdetét, ahol a meséhez kapcsolódóan, többféle ma-

darat is lehetett alkotni a résztvevőknek. Lehetőségük nyílt fonalmadarat, papírmadarat, gyurmadarat vagy egyfajta mozaikos technikával akár a tengelicét is elkészíteni. Legnagyobb örömünkre a szülők és gyerekek, sőt még a kedves mesélő is nagy örömmel beállt barkácsolni, sorban születtek a szebbnél-szebb kismadarak, melyeket a családok boldogan vittek haza. A legközelebbi mesesarok november 25-én lesz, melyen Kántor Péter, az Árpád gimnázium igazgatóhelyettese meséli el lányával, Julcsival közösen írt meséjüket. Reméljük ekkor is szép számmal üdvözölhetjük majd olvasóinkat.

Tatabánya 75

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ

Ebben az évben, azaz pontosan 2022. október 10-én emlékezett meg a város születésnapjáról. 75 évvel ezelőtt, 1947-ben ezen a napon tartotta első testületi ülését a négy település: Alsógalla, Felsőgalla, Bánhida és Tatabánya-Óváros összevonásából létrejött új város képviselő-testülete. Ekkor választották meg első polgármesternek Andó Gyurka Ferencet a Népházban megtartott gyűlésen.

A városban több intézmény és persze maga a város vezetése is megemlékezett erről a napról.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár vezetése és helyismerettel foglalkozó munkatársai egy olyan ajándékot nyújtottak át a település vezetőinek és a lakosságnak, amely ezt a 75 évet összefoglalja.

„A város alapításától” Tatabánya várostörténeti kronológiája 1947-2021 című kötet ünnepélyes bemutatójára került sor 2022. október 10-én, 18 órakor a könyvtárban.

A programot jelenlétével megtisztelte Szücsné Posztovics Ilona polgármester asszony és Bencsik János országgyűlési képviselő is. A bemutató elején polgármester asszony köszöntötte a megjelenteket és szólt az egész napos ünnepi rendezvényekről, valamint ajánlotta a jelenlévőknek és a nem jelenlévőknek is a kötetet.

A könyvet végül is maguk a szerzők, szerkesztők mutatták be részletesen. Dr. Horváth Géza, aki az anyagot gyűjtötte és összeállította szolt a korábbi években, évtizedekben elkezdett munkájáról, annak jelentőségéről. Időrendi sorrendbe szedve az 1947 óta eltelt időszakban be-

következett változásokat, jelentősebb eseményeket az újságcikkek, egyéb tájékoztatók, a legújabb időszak eseményeinek feldolgozásánál pedig az interneten megjelent és ellenőrzött információk alapján. Horváth Géza a kiadvány bevezetőjében utal mindarra a munkára, melyet az összeállítás során végzett; a feldolgozott sajtóra, kiadványokra is. Könyvtárhoz méltóan megfelelő irodalomjegyzékkel is alátámasztotta munkáját.

Mindebben az információ-halmazban, eseményekben nem lehetne eligazodni, ha Nász János nem készített volna egy mutatót, melynek alapján helyszínekre, eseményekre és persze nevekre ne lehetne keresni. A nyomtatott kötetben csak egy szerényebb változata található a mutatónak. Amennyiben e kiadvány digitálisan felkerül a könyvtár honlapjára és olvasható, kutatható lesz – ott egy sokkal részletesebb mutató segítheti az érdeklődők, kutatók munkáját.

E sorok írója pedig a kiadványhoz egy történeti bevezetőt írt, mely nem egy szokványos várostörténeti összefoglaló. Inkább csak rövid felvillanásokkal próbálom bemutatni a város létrejöttét, megalakulását, a fontosabb történeti eseményekre felhívni a figyelmet. Nem maradhatott ki egy hosszabb ismertetés az 1970-es évek végén elkészült felmérésre való hivatkozás, majd utalás az 1990-es évek elején az erre való hivatkozás és az új helyzet buktatóira való figyelemfelhívás.

A jelenlévők, de főleg a Polgármester Asszony és a Képviselő Úr meglegedetten vette kezébe a könyvtár elkészült ajándékát a város születésnapjára.

Abban bízunk, hogy ez a kötet a későbbiekben támpontot adhat a kutatók, az érdeklődők, a vetélkedőt szervezők számára.

„A város alapításától” Tatabánya várostörténeti kronológiája 1947-2021. Legfontosabb dátumok, tények városunk múltjából. Gyűjtötte és összeállította dr. Horváth Géza; Szerkesztette és lektorálta ifj. Gyüszí László; Mutató: Nász János. Tatabánya, 2022. József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Legutóbb restauráltott muzeális dokumentumaink

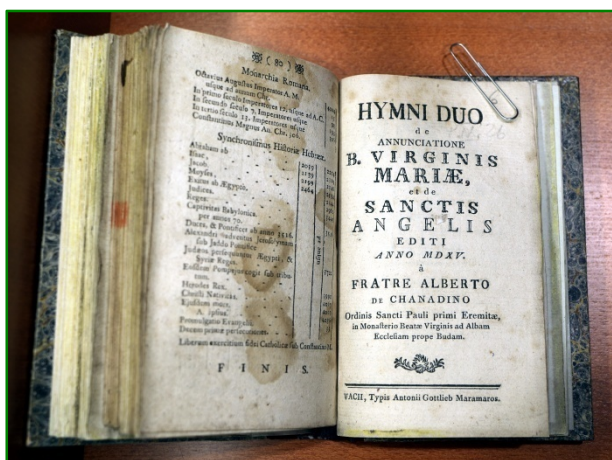
DR. HORVÁTH GÉZA

Az egyedi dokumentumok restaurálása, állományvédelmi munkáinak támogatása című 2021-2022 évre szóló pályázaton, NKA támogatással három munka készült el, muzeális gyűjteményünk rossz fizikai állapotú darabjai közül. Ismét tehattünk egy kis lépést e páratlan gyűjtemény állagának javítására.

Az első egy 6 darabból álló kolligátumot tartalmazó kötet volt, amelyben található keletkezését tekintve a mű a gyűjteményünkben őrzött legrégebb nyomtatványunk.

Csanádi Albert magyar származású pálos szerzetes (1492-1512), hitszónok, latin nyelven alkotott költő munkái jórészt kéziratban maradtak fenn. Az ő két himnuszát: Himnusz a Boldogságos Szűz üdvözléről és Himnusz az angyalokról (Hymnus de Angelis) címűeket *Gyöngyösi Gergely* (Gyöngyös, 1472 – 1531. december 2.[1]) pálos szerzetes, a rend generálisa, a pálosok rendtörténetének írója másolta le.

1.

m/1093

A 26

...Agamantis Palladii (...) responsa ad dubia Anonymi adversus privilegium S. Stephani, abbatiæ S. Martini de monte Pannoniæ anno MI. concessum, proposita. -1. kiad. -[S.I.] : [s.n.], 1779. -84 p.; 17 cm

...Koll.: 1-6. -Hiv.:Petrik Géza:Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 1/1. köt. p. 193. -Koll 1.

Agamantis Palladium (...) válaszol Anonymus kétségeire Szent István, a Pannónia-hegyi Márton apátság kiváltsága ellen 1001-beni alapítása....

Benne:

- Hymni duo de annunciatione B[eatae] Virginis Mariæ, et de Sanctis Angelis / editi anno MDXV. A Fratре Alberto de Chanadino Ordinis Sancti Pauli primi

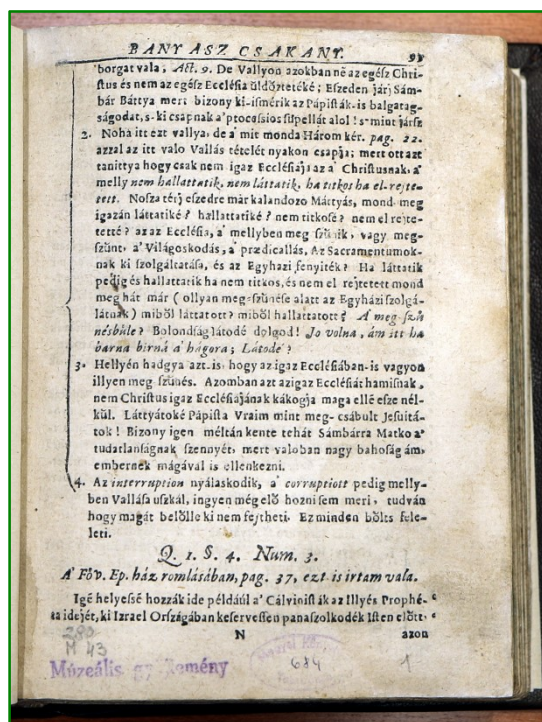
Eremitæ, in Monasterio Beatae Virginis ad Albam Ecclesiam prope Budam.

- Vacii : Typis Antonii Gottlieb Maramaros, 1515. - 8 p. ;

Két himnusz Szűz Máriához és a szent angyalokhoz... Csanádi Albert budai pálos szerzetestől

A restaurálás 46 munkaórát igényelt.

2.

m/684

280 M43

Matkó István: X, ut Tök, könyvnek eltévése, avagy, Bányász csákány ([1668])

Teljes leírás:

X, ut Tök, könyvnek eltévése, avagy, Bányász csákány: mellyel amaz fővenyén építetett s-már le-romlott házát, elébbi fővenyre sikeretlen sárral raggatni akaró és 1000. moцskokkal eszelőssen színlő s-mázló Sambar Mattyas nevü tudatlan sár gyúró meg-csákányoztatik Kézdi Vásárhellyi Matko István mostan zilahi ecclesiának együgyü lelki pásztora által, ki Sambartol Bányásznak neveztetett. -1. kiad. -[Sárospatak]: [Sárospa-

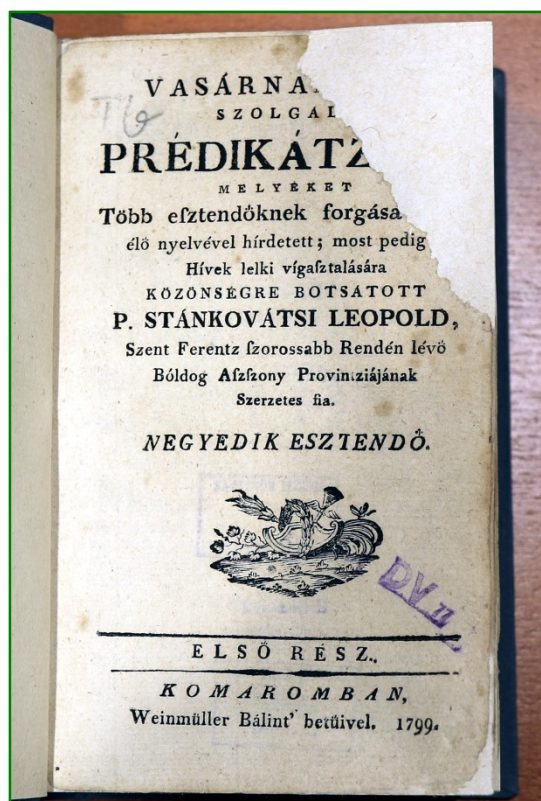
taki Református Kollégium], [1668]. -•[460] p. •••Hiv.: Szabó Károly: Régi magyar könyvtár. 1. köt. 1072 tétel

Az 1660-as évekre kibontakozó, mintegy 13 hitvitát és több mint 100 vitairatot számláló hitvitázó irodalom részeként tekintendő munka Sámbar Mátyás (1616-1685) jezsuita pap-tanár, hitvitázó és Kézdivásárhelyi Matkó István prédikátor (1625-1693) műve. A két kötet a református Pálffyak csépi könyvtárából került a József Attila Megyei- és városi Könyvtár muzeális gyűjteményébe. Sámbar művét 2013-14-ben sikerült restauráltatni, ugyancsak az Nemzeti Kulturális Alap segítségével.

Eredeti állapota: Kötés nélküli hiányos könyvtest, az eredeti kötése valamikor leszakadt és elveszett. Elöl a 99. oldallal kezdődik, hátul a 447. oldallal fejeződik be. Mivel hiányos nincsen előzéke. 3 dupla bordára fűzték fel szimplaként. Oromszegője nincsen. A könyvtesten sok a szármárful, ujjnyomos, gyűrött, vízfoltos, szármárful és a kiesett ívek nagyon porosak és sérültek voltak.

Matkó művének megmentésére ezúttal kapunk kuratóriumi támogatást. Korabeli bőr kötést kapott a könyv, melynek restaurálása 58 munkaórát igényelt.

3.

m/249
252 S 85·

...Vasárnapokra szolgáló prédikációk: melyeket több esztendőknék forgása alatt élő nyelvvel hírdetett, most pedig a hívek lelki vígafztalására közönségre botsátott /P. Stankovátsi Leopold Sz. Ferentz szorossabb rendén lévő bóldog aszszony provintziájának szerzetes fia. -1. kiad. -Komáromban: Weinmüller Bálint betűivel. ...

Hiv.: Petrik Géza: Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 3/2. köt. p. 428.

Stankovátsi Leopold (1742-1789) Szerafikus szent Ferencz-rendi szerzetes, hitszónok és hittérítő, 1761.-ben lépett a rendbe és 1765.-ben szentelték fel.. Híres hitszónok volt és leginkább Pozsonyban mint vasárnapi prédikátor, Győrött és Komáromban „tüntette ki magát.” ...4. esztendő, 1. rész. -1799. -491 p.

Helyi nyomda terméke, 1. kiadása került restaurálásra.

A mű további kötetei, teljes kiadásának nyomdászati adatai:

Vasárnapokra szolgáló prédikációk. Melyeket több esztendőknék alatt hírdetett, Győr, Komárom, 1789–1800. Tíz kötet. (Első esztendő. Győr, 1789. két kötet; II. Pozsonyban... hírdetett. U. ott, 1790. két k.; III. Komárom, 1798–1800. Három rész; IV. U. ott, 1799–1800. Három rész.)

A mi tulajdonunkban lévő kötet restaurálás 40 munkaórát igényelt.

A 3 kötet restaurálása összesen 144 munkaórát igényelt.

A muzeális gyűjtemény propagálását tovább folytattuk. Legutóbbi ismertetőnk, ami a Forrás Rádióban hangzott el, ld. itt:

<https://www.youtube.com/watch?v=bSG0Wg2uSdg>

<https://open.spotify.com/episode/5nU0MWAoSje0ZNOgdU6PB8>

A restaurálást a NKA támogatta.

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2022. OKTÓBER

1.
2022-ben Tatabánya várossá válásának 75. évfordulójáról emlékezik / ifj. Gyüszli László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 43-44.
-A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a tatbányai önkormányzat támogatásával várostörténeti kronológiakötettel készül Tatabánya 75. születésnapjára.
2.
A Jókai ligettől a Brigetio Gyógyfürdőn át a Monostori Erődig / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 39. - ill.
-Beszámoló a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár nyári gyermekprogramjairól.
3.
A jövő könyvtára konferencia és Nyitott Könyvek Éjszákája – látogatásunk Székelyudvarhelyen / Zantleitner Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 36-37. - ill.
-2022. augusztus 25-26. között A jövő könyvtára címmel szervezett nemzetközi konferenciát a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár. Beszámoló.
4.
A nyírfák csendje - beszélgetés és kötetbemutató Tomcsik Nórával / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 29. - ill.
-2022. június 23-án 17 órakor Tomcsik Nóra szerkesztő, író volt a JAMVK vendége, aki az irodalomról, a könyvekről és az olvasói szokásokról beszélgetett.
5.
Apró mozaikok Esztergomról : szakkönyvet mutattak be nem csak szakembereknek - új kutatások a város építészeti értékeiről / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 234. sz. (2022. október 7.), p. 6. - ill.
-Az építészet hónapjának nyitórendezvényét a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtárban tartotta a Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara. A program keretében mutatták be Prokopp Mária művészettörténész Új kutatások Esztergom Megyei Jogú Város építészeti értékeiről című kiadványát is.
6.
Bánfi József grafikusművész kiállítása. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 30. - ill.
-Június 8-án nyílt meg Bánfi József többszörös nívó- és ösztöndíjas grafikusművész kiállítása a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. A kiállítást Taizs Gergő költő és Baráth Áron irodalmi előadásukkal nyitották meg.
7.
Dalok, sztorik a Vagy sehohról / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 251. sz. (2022. október 27.), p. 12. - ill.
-Az Új Forrás szerkesztőségi estje a JAMVK-ban: Kiss László az URH Európa kiadó alapítója volt a vendég.
8.
El Camino, ahol a csodák is megtörténnek / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 1. évf. 1. sz. (2011. jan.) - ISSN 2062-5782. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 30-31. - ill.
-Író-olvasó találkozó Sándor Anikóval a JAMVK Ököszték sorozatában.
9.
Elénk táru a város történelme : képeslapokból nyílt kiállítás a megyeközpont történetéről / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 235. sz. (2022. október 8.), p. 1. - ill.
-Okt. 7., Tatabánya: Városunk képeken címmel nyílt kiállítás a JAMVK-ban, az Országos Könyvtári Napok keretében, Nagyné Horváth Eszter képeslap-gyűjteményéből.
10.
Élő könyveket is "lapozgathattak" : különlegességgel élőkrol volt szó a rendezvényen. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 234. sz. (2022. október 7.), p. 3. - ill.
-Okt. 5., JAMVK: Országos Könyvtári Napok keretében helyi rendezvények : Élő könyvtár, Autizmus, a láthatatlan különlegesség, - további előzetes beharangozók.
11.
Építészek találkoztak / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 232. sz. (2022. október 5.), p. 1-2. - ill.
Tartalom: Építészek látogattak el az új megyei könyvtárba : bemutatták prof. Prokopp Mária művészettörténész könyvét is
-Okt. 4., Tatabánya: A KEM-i Építész Kamara látogatása a JAMVK új épületében. Prokopp Mária: Új kutatások Esztergom megyei jogú város építészeti értékeiről c. könyvének bemutatója.
12.
Felértékelődtek a közösségi rendezvények : könyvtári programok várják az olvasókat a héten a megyei és a helyi intézményekben / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 231. sz. (2022. október 4.), p. 2. - ill.
-Országos Könyvtári Napok megnyitója, további programok a JAMVK-ban.
13.
FELLNER 300 / ifj. Gyüszli László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 38.

-Beszámoló a tatai Kuny Domokos Múzeum által szervezett, Fellner 300 emlékévként során megrendezett konferenciasorozatáról.

14.

Gitárjával mesélt : ismét bemutatkoztak a dorogi tehetségek / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 233. sz. (2022. október 6.), p.4. - ill.

-A dorogi Gáthy Zoltán Városi Könyvtár kult feszt című rendezvényén Kollár-Klemencz László volt a vendég.

15.

Gyalogbéka Öko-olvasótábor / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 40-41. - ill.

-Beszámoló a JAMVK Gyalogbéka elnevezésű öko gyermektáboráról.

16.

Ifjúsági olvasótábor mangákkal a főszerepben / Zantleitner Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 26-27. - ill.

-A JAMVK július 25-29. között ifjúsági olvasótábor szervezett a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtárak és Levéltárak Kollégiumának felhívására, olvasásnépszerűsítő, ifjúsági közösségépítő céllal.

17.

Ismét nagy sikerrel zárult a KemGuru Olvasótábor / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 34-35. - ill.

-Pilismarót, 2022. augusztus 15-19.: KemGuru Olvasótábor a JAMVK KSZR szervezésében.

18.

Karjukat nyújtották a könyvtárban / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 242. sz. (2022. október 17.), p. 8. - ill.

-Az Országos Könyvtári Napok keretében különböző egészségügyi szűrővizsgálatokat és véradást szervezett a József Attila Megyei és Városi Könyvtár.

19.

Kellemesebb atmoszféra várja az olvasókat : az energetikai korszerűsítés után a lábatlani könyvtár belső terei is új arculatot kaptak / W. P. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 234. sz. (2022. október 7.), p. 2. - ill.

-Okt. 3., Lábatlan: megyei TOP Plusz támogatással elkészült és felavatták a Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtár megújult belső tereit, Lábatlanon az Országos Könyvtári Napok keretében.

20.

Képzelt nekrológ helyett / Nász János ; dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 25.

-Nekrológ Vass Miklósné Kolozs Ibolya (1938-2022) egykori könyvtárosról.

21.

Kiállítás a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 233. sz. (2022. október 6.), p. 2.

-Bognár Balázs művésztanár természetfotóiból nyílt kiállítás a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.

22.

Kisiskolásoknak szóló könyvek : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 249. sz. (2022. október 25.), p. 2.

-Mészöly Ágnes író-olvasó találkozója a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában.

23.

Kívül-belül megújult a Jókai Mór Könyvtár : a komáromi intézmény éppen az idén ünnepli alapításának hetvenedik évfordulóját / K: D. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 233. sz. (2022. október 6.), p. 2. - ill.

-Komáromban átadták a felújított városi könyvtár épületét.

24.

Komárom-Esztergom megyei Éghajlatváltozási Platform ülése - Bábolna 2022. június 1. / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 37-38. - ill.

-Beszámoló a Komárom-Esztergom Megyei Éghajlatváltozási Platform 2022. június 1-jei bábolnai üléséről.

25.

Könyvekben ért össze a fotó és a zene / W. P. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 235. sz. (2022. október 8.), p. 2. - ill.

-Könyvbemutatók a Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban: Balla András- Lencsés Lajos: Képfangok-hangképek, illetve Sopsits Árpád Saját kép című verseskötetének bemutatója.

26.

Könyvtárzöldítés a vándorgyűlésen, Kaposváron is / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 46. - ill.

-Nász János beszámolója a kaposvári vándorgyűlésen elhangzott előadásairól.

27.

Lehet-e két keréssel több? / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 28-29. - ill.

-2022. május 19-én a baji származású Illés Adorján volt a Megyei Könyvtár Öko-esték sorozatának vendége, aki kerékpárral utazta körbe a Földet.

28.

Megújult a Jókai Mór Városi Könyvtár / Szinák Evelyn. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 235. sz. (2022. október 8.), p. 5. - ill.

-Október 5-én, az Országos Könyvtári Napok keretében adták át a 166 milliós kormányzati támogatásból felújított Jókai Mór Városi Könyvtárat Komáromban.

29. Megújult a könyvtár : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 236. sz. (2022. október 10.), p. 5.
-Az Országos Könyvtári Napok keretében adták át Lábatlanon a Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtár megújult belső tereit.
30. Mielőtt ránk tört a nyár... / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 28. - ill.
-A JAMVK olvasóklubjának május-júniusi programjáról.
31. Mindenkit vár a szabadulószoza : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 246. sz. (2022. október 21.), p.4.
-Tata: a helyi Móricz Zs. Városi Könyvtár ifjúsági regények háttértörténeteinek kapcsán szabaduló szoba foglalkozást tart ifjú olvasóinak.
32. MKE Vándorgyűlés 2022 - Kaposvár / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 45-46. - ill.
-Beszámoló a JAMVK munkatársainak a kaposvári vándorgyűlésen elhangzott előadásairól.
33. Muzeális könyvtári dokumentumok: megőrzés, nyilvántartás, szolgáltatás - 2022. május 24-27. / dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 44.
-Beszámoló a Könyvtári Intézet által meghirdetett szakmai továbbképzésről, melynek központjában a muzeális dokumentumok megőrzése, nyilvántartása és szolgáltatása állt.
34. Négy lábúval is tanultak / Goletz-Deák Viktória. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 248. sz. (2022. október 24.), p. 1. , 6. - ill.
Tartalom: Négy lábú tanárral is tanultak : Dr. Simonnal, a terápiás magyar vizslával élmény és játék a közös tanulás
-Tata, a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtára etológiai foglalkozást tartott a helyi Vaszary János Ált. Isk. tanulói számára.
35. Negyven ország mosolya : [képhír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 238. sz. (2022. október 12.), p. 5. - ill.
-Illés Adorján baji származású kerékpáros fotóiból nyílt kiállítás a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.
36. Nyári kiállítás a Népházban / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 31. - ill.
-Május 18-án Zsolnay Katalin tatabányai festő alkotásai-ból nyílt kiállítás a JAMVK Népház úti fiókkönyvtárban.
37. Olvasva lenne jó : könyvtárak bajban - közösségítésvesztés – CEU / Martini Noémi. - In: HVG : gazdasági, politikai hírmagazin. - 44. évf. 41. sz. (2022. október 13.), p. 16-17. - ill.
-A könyvtárak helyzete és közösségépítő szerepe az energiaválság és a Covid időszakában. Beszélgetés könyvtárvezetőkkel.
38. Országos ODR konferenciák a József Attila Megyei Könyvtár szervezésében (2001-2021) / Pap Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 3-24.
-Beszámoló az elmúlt 20 év ODR konferenciáiról.
39. Pindurik lepték el a Gyermekkönyvtárat! / Kun-Kovács Erika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 41. - ill.
-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekprogramjairól.
40. Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 231. sz. (2022. október 4.), p. 5.
-Bognár Balázs fotóiból nyílik kiállítás a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban. Programajánló.
41. Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 231. sz. (2022. október 4.), p. 5.
-Incze Zsuzsa újságíró, televíziós műsorvezető lesz a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége. Programelőzetes.
42. Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 232. sz. (2022. október 5.), p. 5.
-Az autizmus láthatatlan különlegesség címmel nyílik kiállítás a JAMVK Népház úti fiókkönyvtárban.
43. Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 234. sz. (2022. október 7.), p. 5.
-Versmondó versenyt tartanak Esztergomban a Helischer József Városi Könyvtárban. Programajánló.
44. Programok : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 250. sz. (2022. október 26.), p. 5.
-Círóka baba-mama klubot tartanak a tatai városi könyvtárba, közreműködik Harsányi Zita natúrkozmetikumkészítő. Programajánló.
45. Számíthatnak rá : rajzaitól ékes a művelődési ház nagyterme is / Raffael Veronika. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 229. sz. (2022. október 1.), p. 4. - ill.

-Farkasné Lengyel Katalin tárkányi könyvtáros életrajza, munkája.

46.

Szín pompás népviseletek / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 229. sz. (2022. október 1.), p. 1., 3. - ill.

Tartalom: A Nép mese hetén kiderült a kurtaszoknya titka : viseletbemutató és ösztánc Tatabányán, a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

-A JAMVK Gyermekkönyvtár rendezvénye: Nép mese Hete - beszámoló.

47.

Terveiről mesélt az igazgató : podcastot készítetteünk Mikolasek Zsófiával. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 253. sz. (2022. október 29.), p. 1. - ill.

-Okt. 29.-én du.-tól elérhető a kemma.hu-n a Mikolasek Zsófiával-, a JAMVK igazgatójával készített összeállítás terveiről, igazgatói programjáról.

48.

Turczi István Robin Hóddal érkezett a könyvtárba / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 27. - ill.

-Turczi István gyermekeknek tartott író-olvasó találkozót Tatán június 8-án.

49.

Új darabok érkeztek : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 229. sz. (2022. október 1.), p. 4.

-A tárkányi Községi Könyvtár új szerzeményei.

50.

Unikummal gyarapodott muzeális gyűjteményünk. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 42. - ill.

-Eddig ismeretlen, 1828-as komáromi kiadású imakönyvvel bővült a JAMVK muzeális gyűjteménye.

51.

Vámos Miklós volt a vendég / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 235. sz. (2022. október 8.), p. 1., 6. - ill.

Tartalom: Olvasóknak tettették magukat, otthonra leltek a könyvtárban : Vámos Miklós szerint a történelmi regények esetében fontos a hitelesség

-Az Országos Könyvtári Napok keretében az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár vendége volt Vámos Miklós író.

52.

Várostörténelmi kronológia Tatabánya 75 évéről : különleges ajándékkal készültek a József Attila Megyei Könyvtár munkatársai / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 250. sz. (2022. október 26.), p. 3. - ill.

-Okt. 10. JAMVK, könyvbemutató: A város alapításától - várostörténelmi kronológia 1947-2021 című könyv bemutatója.

53.

Vidám nyári programok Bajnán / Pósa Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 7-9. sz. (2022. július-szeptember), p. 33. - ill.

-Beszámoló a bajnai Községi Könyvtár nyári programjairól.